

Catàleg de Serveis i Programes de Suport Econòmic

2024

**Treballem amb
els municipis
per a la salut i
el benestar
de les persones**

www.dipsalut.cat

Dipsalut

Organisme de Salut Pública
Diputació de Girona

La salut pública és el conjunt organitzat d'actuacions dels poders públics i de tota la societat per mitjà de la mobilització de recursos humans i materials per protegir i promoure la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut (Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública).

A Catalunya, les autoritats municipals tenen atribuïdes directament competències en salut pública. Dipsalut presta serveis i dona suport tècnic i econòmic als municipis de les comarques gironines perquè puguin desenvolupar-les idòniament.

L'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona també col·labora estretament amb les entitats sense ànim de lucre i altres agents del territori per unir esforços en la protecció i la promoció de la salut i el benestar dels ciutadans de la demarcació.

El contingut d'aquesta publicació és informatiu i, en qualsevol cas, no pot ser al·legat en processos contradictoris contra Dipsalut. Trobareu la versió actualitzada dels diferents programes al web www.dipsalut.cat.

Catàleg de Serveis i Programes de Suport Econòmic

2024

**Treballem amb
els municipis
per a la salut i
el benestar
de les persones**

www.dipsalut.cat

Dipsalut
Organisme de Salut Pública
Diputació de Girona

ÍNDIX

Presentació	6
Introducció	6
Equip	7
Períodes de sol·licitud dels programes	8
Sanitat ambiental	10
Suport a la Gestió i el Control de la Salubritat de les Instal·lacions d'Alt Risc per a la Transmissió de Legionel·losi.....	11
Suport a la Gestió i el Control de la Salubritat de les Instal·lacions de Baix Risc per a la Transmissió de Legionel·losi.....	15
Aigües de consum humà	20
Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà	21
Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor	27
Establiments públics i indrets habitats	30
Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic	31
Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal	33
Suport Econòmic per al Personal de Socorrisme a les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal	36
Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges	38
Suport econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges.....	41
Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorreres Infantils	43
Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i el Control Integrat de Plagues Urbanes	46
Suport a la Gestió dels Riscos Derivats de la Presència del Mosquit Tigre (Aedes albopictus).....	48
Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà.....	51
Seguretat alimentària	54
Programa de Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària de Competència Municipal	55
Suport Tècnic en Protecció de la Salut	58
Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut	59

Estils de vida	61
Programa d'Activitat Física de Dipsalut	62
"Sigues tu: eines i actius per a la salut"	65
Programa per a Famílies.....	68
Condicions de vida i reducció de desigualtats	71
Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi	72
"Girona, territori cardioprotegit"	75
"Benestar i comunitat"	79
Servei Local de Teleassistència	81
Assessorament i Suport Tècnic en l'Àmbit de les Polítiques Municipals d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual	84
Suport econòmic per a la promoció de la salut i el benestar	86
Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida	87
Subvencions per a consultoris locals, formació d'adults i centres d'educació especial	89
Suport a Projectes d'Inclusió Social per a Joves en Situació de Risc	91
Suport i assessorament tècnic de l'Observatori Social, Ambiental i de Salut	93

PRESENTACIÓ

En aquestes pàgines hi detallem els serveis que us oferim des de l'Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona, Dipsalut. N'hi ha tant de prestació directa com de suport tècnic i/o econòmic. Van dirigits, principalment, als ajuntaments de la demarcació, a altres ens locals i, també, a entitats sense ànim de lucre del nostre territori.

Fer ús dels nostres serveis facilita als ajuntaments poder desenvolupar correctament les competències en salut pública i poder disposar de recursos per promoure el benestar físic i emocional, així com la salut, en la ciutadania.

A més, l'organisme de la Diputació de Girona, facilita als municipis més petits els recursos humans, tècnics i econòmics per a poder desenvolupar les funcions que tenen assignades com Ajuntament.

El fet de poder dissenyar uns programes globals per tota la demarcació fa que també s'aconsegueixi uniformitat al territori i equitat, ja que tenim en compte diferents casuístiques per tipologies de municipis.

Acabo agraint-vos la confiança que dipositeu en nosaltres, en la Diputació de Girona i Dipsalut. I subratllant la importància de la feina que fem plegats. És des dels ajuntaments, l'administració més propera a la ciutadania, des d'on millor es detecten les necessitats, des d'on es coneix la realitat de cada territori, el dia a dia.

Plegats, trobarem la manera més adequada i eficaç d'actuar davant reptes tan importants com la sequera i el canvi climàtic. Des de Dipsalut tenim noves eines a la vostra disposició, com l'Observatori, que ens ajudaran a fer-ho, perquè, sens dubte, la manca d'aigua és una prioritat tant per la Diputació de Girona com per tots els municipis de la demarcació

Miquel Noguer i Planas
President de la Diputació de Girona

INTRODUCCIÓ

La foto que hem escollit enguany per la portada del Catàleg de serveis de Dipsalut 2024 explica molt bé la situació d'incertesa i de recerca de nous horitzons que ens planteja la sequera i el canvi climàtic.

El 2023 ha sigut el primer estiu que cap municipi de la costa gironina ens ha demanat el servei d'anàlisi de l'aigua de les dutxes de les seves platges (Pt07), perquè, com a mesura preventiva i responent als consells del decret de sequera, varen decidir no obrir-les.

També ha sigut l'estiu amb més episodis d'onades de calor, cosa que ha obligat a molts municipis a prendre mesures extraordinàries per tal que la seva població en patís les mínimes conseqüències possibles.

El canvi climàtic i la manca de pluges, com bé diu el president de la Diputació, marca les agendes de les nostres institucions i ens obliga, més que mai, a treballar plegats amb els ajuntaments per a buscar solucions i trobar respostes a les noves situacions que ens venen.

Heu de saber que des de l'Observatori de Dipsalut estem portant a terme un estudi pioner, en col·laboració amb la UdG, que permetrà obtenir noves dades sobre l'efecte de les onades de calor en la població de la demarcació de Girona.

El projecte oferirà, per primera vegada, una mirada local sobre els efectes de les onades de calor en l'excés de mortalitat als municipis de comarques gironines els darrers 20 anys. I aquests resultats permetran als Ajuntaments i gestors sanitaris de les ABS orientar les polítiques públiques de manera equitativa i emprendre mesures molt més eficaces i efectives als seus municipis de cara a l'estiu del 2024.

Si ens fixem en el Catàleg 2024, veureu que inclou algunes novetats, com els canvis en els programes de prevenció de la legionel·losi i d'aigües de consum, que s'adapten a les normatives aprovades recentment en aquests àmbits. Normes que són més exigents en el control del bacteri legionel·la i que ens obliguen a fer més anàlisis i, per tant, a revisar les taxes a l'alça de cara al 2024.

Una altra de les novetats que trobareu al catàleg és el naixement d'un nou programa. El "Sigues tu en família" pren entitat pròpia i es converteix en el Programa per a Famílies de Dipsalut, que es presenta com un programa més del catàleg de serveis 2024.

D'aquesta manera es tenen en compte la diversitat d'actius comunitaris des d'on es poden organitzar les intervencions de criança, i es facilita la participació del màxim nombre de famílies i de professionals que treballen en la seva atenció i acompanyament.

Maria Puig i Ferrer
Presidenta de Dipsalut

EQUIP

Al llarg del 2024, algunes de les persones que formen part de l'equip de Dipsalut ja farà 15 anys que varen començar. Varen ser uns inicis incerts, ja que l'Organisme s'havia de dissenyar, crear... i el més difícil, havia de generar confiança amb el territori.

També varen ser uns anys, com tots els fundacionals, il·lusionants pel repte que teníem a davant. 15 anys més tard, quan a vegades parlo amb algun d'aquests companys i companyes, sovint els sembla impossible que hagi passat tant de temps.

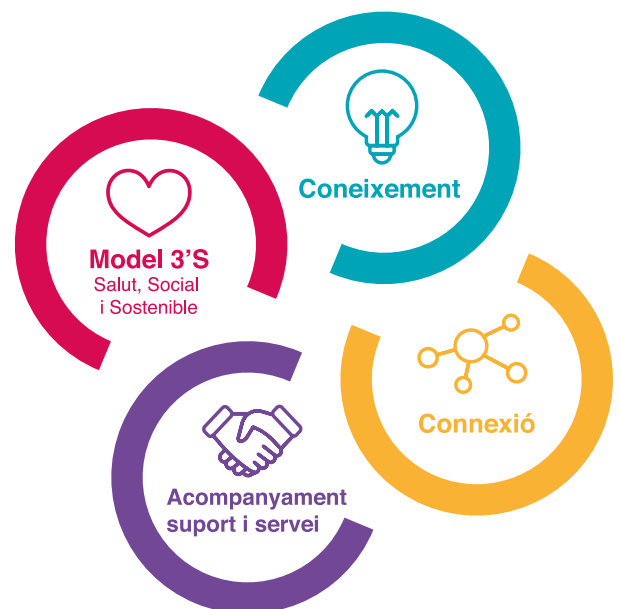
Passen els anys però Dipsalut segueix sent un Organisme amb un equip que, dia a dia, fa del repte de sentir-se a prop dels municipis la seva principal raó de ser. Darrera de cada idea, de cada projecte, de cada procediment, programació, disseny... sempre la vocació és la d'estar al servei de l'ajuntament.

Malauradament, a dia d'avui, els reptes són molt grans. El canvi climàtic, les desigualtats i la salut emocional segueixen sent els grans esculls a superar. Reptes "globals" que ens toquen de molt a prop i els quals han de focalitzar els nostres esforços i el nostre dia a dia.

També procurar per una gestió àgil i eficaç dels recursos econòmics i humans que gestionem, per posar-los sempre al servei de la ciutadania.

Les 3'S (salut, social i sostenible) i la quarta "S" de servei, juntament amb les "C" de la connexió necessària i el coneixement compartit, són la nostra sopa de lletres i allò que ens empeny a tornar-vos a presentar, com cada any, el nostre catàleg de serveis

Sílvia Oliveras i Casadellà
Gerent de Dipsalut

Períodes de sol·licitud dels programes

SALUT AMBIENTAL	<i>PERÍODE DE SOL·LICITUD</i>	
	<i>Data inici</i>	<i>Data finalització</i>
Programa de suport a la gestió i control de la salubritat d'instal·lacions d'alt risc per a la transmissió de legionel·losi- Pt01	29/11/23	21/12/23
Programa de suport a la gestió i control de la salubritat d'instal·lacions de baix risc per a la transmissió de legionel·losi- Pt02	29/11/23	21/12/23
Programa de suport a la gestió municipal directa dels abastaments d'aigua de consum humà- Pt03	29/11/23	21/12/23
Programa d'avaluació i control de la qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor- Pt04	29/11/23	21/12/23
Programa d'avaluació higiènica i sanitària de les piscines d'ús públic- Pt05	3/4/24	18/4/24
Programa de suport a la gestió del risc derivat de les piscines d'ús públic de titularitat i/o de gestió municipal- Pt06	3/4/24	18/4/24
Programa de suport a la gestió del risc derivat de les platges- Pt07	3/4/24	18/4/24
Programa de suport econòmic per a la seguretat, vigilància, salvament i socorrisme de platges- Pt08	Segons convocatòria	
Programa de suport a la gestió del risc derivat de les sorres infantils- Pt09	29/11/23	21/12/23
Programa de suport econòmic a les actuacions per a la lluita i control integrat de plagues urbanes- Pt10	Segons convocatòria	
Programa de control i gestió de riscos derivats de la presència del mosquit tigre (<i>Aedes albopictus</i>)- Pt11	No requereix sol·licitud	
Programa de control i gestió dels riscos derivats de la presència de simúlids a les comarques del Gironès i el Baix Empordà- Pt12	No requereix sol·licitud	
Programa de Suport a la Gestió de la seguretat alimentària de competència municipal- Pt13	No requereix sol·licitud	
Programa d'assessorament i suport tècnic a polítiques municipals de protecció de la salut- Pt14	Període de vigència del Catàleg	
Programa de suport econòmic per a la seguretat, vigilància, salvament i socorrisme de piscines ús públic- Pt15	Segons convocatòria	
PROMOCIÓ DE LA SALUT, BENESTAR I ATENCIÓ A LES PERSONES	<i>Data inici</i>	<i>Data finalització</i>
Programa d'activitat física de Dipsalut- Pm01	29/11/23	13/12/23
Programa de suport i atenció psicològica en situacions d'emergència al municipi- Pm04	No requereix sol·licitud	
Programa "Girona, territori cardioprotegit"- Pm05	Permanentment oberta per a DEA "lliures" i "mòbils" (sempre segons disponibilitat de dispositius)	
Millora de les condicions i estils de vida- Pm07	Segons convocatòria	
Programa "Sigues tu", eines i actius per a la salut- Pm08	4/5/24	1/7/24
Programa per a Famílies - Pm09	29/11/23	18/01/24
	3/4/24	3/5/24
Programa "Benestar i Comunitat"- Pm10	Segons convocatòria	
Programa de suport econòmic per a consultoris locals- Pm13	Segons convocatòria	

ACCIÓ SOCIAL

Data inici Data finalització

Programa de servei local de teleassistència domiciliària- Pm12	Segons conveni de prestació del servei
Programa d'Assessorament i suport tècnic en l'àmbit de les polítiques municipals d'igualtat de gènere i diversitat sexual Pm16	Període vigència Catalog
Programa de suport econòmic per centres de formació d'adults i per a centres d'educació especial - Pm14	Segons convocatòria
COOP. Subvencions de Cooperació internacional al Desenvolupament	Segons convocatòria
Subvencions per a l'acollida i la inclusió social de joves en risc d'exclusió	Segons convocatòria

Sanitat ambiental

La qualitat i la salubritat del nostre entorn són vitals per gaudir de bona salut. Per això les intervencions que redueixen els riscos presents en el medi en què vivim han de ser una prioritat, tal i com estableixen diversos Objectius de Desenvolupament Sostenible

El medi en què vivim i la salut estan íntimament lligats i tenen una gran implicació en el nostre benestar.

Les actuacions en sanitat ambiental han d'anar dirigides a la vigilància dels factors de risc —físics, químics i biològics— presents en el medi i a la seva possible repercussió sobre la salut de la població.

Són motiu de preocupació per a la salut, factors com la contaminació de l'aire interior i exterior (d'origen químic o biològic), la contaminació acústica i electromagnètica, i les condicions higièniques i sanitàries deficientes dels entorns pels quals ens movem.

Dipsalut participa —amb programes de servei directe o a través dels de suport tècnic i econòmic— en la gestió de la qualitat de les aigües de consum i dels riscos presents en el medi ambient urbà, com la contaminació atmosfèrica, acústica i electromagnètica. També en les actuacions que es realitzen als equipaments on desenvolupem part de les nostres activitats, com ara les instal·lacions que utilitzen aigua en forma d'aerosols i que, per tant, tenen risc de transmissió de la legionel·losi.

A través de les actuacions d'avaluació, gestió i control incloses en aquests programes, es contribueix a reduir la transmissió de malalties. S'incideix, doncs, directament sobre l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 3, que persegueix la millora de la salut i el benestar de tota la població i que, concretament en la fita tercera, fa referència a les malalties transmeses per l'aigua. Els programes amb què millorem la salubritat de l'entorn també impacten sobre els ODS 6 i 11, que fan referència a les condicions de les ciutats i a garantir la disponibilitat i el sanejament de l'aigua per a totes les persones. La transmissió de coneixements que es fa amb el desenvolupament d'algunes de les accions d'aquests programes, així com l'oferta formativa associada, contribueix a l'ODS 4, que vol garantir oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida.

Els programes de la línia de sanitat ambiental de Dipsalut contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS):

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 6 "Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones"

ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles"

Suport a la Gestió i el Control de la Salubritat de les Instal·lacions d'Alt Risc per a la Transmissió de Legionel·losi

Introducció

La legionel·losi és una malaltia que afecta les vies respiratòries i que, segons les característiques de qui la contrau, pot arribar a ser molt greu. La provoca el bacteri legionel·la, que viu tant en ambients aquàtics naturals com en diverses instal·lacions d'aigua. Aquest bacteri entra a l'organisme quan s'inhalen aerosols contaminats.

La prevenció i el control de la legionel·losi és un dels objectius de salut pública dins de l'estratègia de lluita contra les malalties infeccioses emergents, incloses en el Pla de Salut de Catalunya per al període 2021-2025. La vigilància epidemiològica, el control i la correcta gestió sanitària de les instal·lacions de risc són les eines bàsiques per evitar possibles aparicions de brots de la malaltia.

Els últims anys s'ha produït un augment de la incidència d'aquesta malaltia arreu d'Europa, ja que la millora de les condicions de vida a països del continent ha portat associada la proliferació d'equipaments amb risc de transmetre-la.

Són instal·lacions amb risc de transmissió de legionel·losi aquelles que afecten l'àmbit comunitari i que compleixen els següents requisits per transmetre la malaltia: utilitzen aigua per funcionar, produeixen aerosols i són emprades per persones que queden exposades a aquests. Les torres de refrigeració i els sistemes d'aigua calenta sanitària són la primera causa de brots comunitaris.

Els municipis gestionen nombroses instal·lacions d'aquest tipus ja que han anat millorant els serveis a la població amb equipaments esportius, centres edu-

catius i altres que compten amb instal·lacions de producció d'aigua calenta sanitària, on es poden donar les condicions idònies perquè la legionel·la proliferi i sigui transmesa a les persones.

Durant el 2022 es va publicar el nou Reial Decret 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per al control i la prevenció de la legionel·losi. Els canvis normatius eliminen la classificació de les instal·lacions com a sistemes d'alt risc o bé de baix risc. No obstant, com que continua vigent la normativa catalana (Decret 352/2004 de 27 de juliol), des de Dipsalut seguim oferint els dos programes de control de legionel·la. Aquest, el Pt01, es manté per a les instal·lacions d'aigua calenta sanitària amb acumulador i circuit de retorn, així com per a les piscines d'aigua climatitzada que incorporin elements d'aerosolització.

El desenvolupament de les diferents actuacions que inclou aquest servei ha permès conèixer el tipus i l'estat de les instal·lacions, així com el nivell de control dels factors de risc, que són, principalment: haver tingut amb anterioritat presència de legionel·la a la instal·lació, la temperatura, l'estancament de l'aigua i una realització d'autocontrols insuficient.

L'any 2023, el programa s'ha desenvolupat a 271 equipaments de 95 municipis. Pel que fa als resultats de presència del bacteri legionel·la durant el 2023 segueixen a l'alça. Durant l'any 2022 es va detectar a 71 de les 284 instal·lacions sol·licitades, suposant un 26 % de presència de legionel·la. En tots els casos s'adopten les mesures de control necessàries per eliminar-lo.

Destinatari

Aquest programa s'adreça a tots els ajuntaments de la demarcació de Girona amb instal·lacions de titularitat i gestió municipal d'alt risc de transmissió de legionel·losi, com:

- Sistemes d'aigua calenta sanitària amb acumulador i circuit de retorn que generin aerosols.
- Sistemes d'aigua climatitzada amb aerosolització i recirculació d'aigua (Jacuzzi).

Objectius

- Generar un cens d'instal·lacions amb risc de transmissió de legionel·losi.
- Reduir el risc de presència de legionel·la a les instal·lacions i el risc de transmissió de legionel·losi.
- Ajudar els ajuntaments a adequar-se a la normativa sobre prevenció i control de legionel·losi en les instal·lacions de titularitat i gestió municipal.
- Dotar els ajuntaments amb les eines necessàries perquè col·laborin i donin suport al Departament de Salut en cas de brot epidèmic.

Accions

- Dissenyar, redactar i implementar, a cadascuna de les instal·lacions, un pla de control per reduir el risc de transmissió de legionel·losi.
- Elaborar un diagnòstic i una descripció detallada de cadascuna de les instal·lacions sol·licitades per l'ajuntament.
- Desenvolupar un programa de neteja i desinfecció per a cadascuna de les instal·lacions.
- Desenvolupar un programa de mostreig i control analític per verificar l'absència de legionel·la.
- Desenvolupar un programa de revisió de la implementació del pla de control.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal que porta a terme les operacions de control i de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions.
- Donar suport tècnic perquè les instal·lacions municipals es qualifiquin de manera favorable en la revisió periòdica que duen a terme entitats acreditades.
- Donar assessorament als tècnics municipals per realitzar reformes estructurals a les instal·lacions municipals que tinguin com a objectiu reduir-ne el risc sanitari.
- Proveir l'ajuntament i altres autoritats sanitàries del suport tècnic necessari en cas de presència i/o brot de legionel·losi.

Desenvolupament de les actuacions

Les actuacions del programa pel 2024 s'han adaptat per tal de donar compliment als canvis legislatius del Reial Decret 487/2022, de 21 de juny de 2022. Aquests canvis impliquen una major intensitat d'accions, com ara l'anàlisi trimestral als sistemes d'aigua sanitària i la incorporació de nous paràmetres a analitzar.

Per al desenvolupament del programa el proveïdor es posa en contacte amb les persones interlocutores municipals i estableix el calendari d'actuacions següent:

- **Diagnosi inicial i descripció de la instal·lació:** l'objectiu és dissenyar, establir i redactar un sistema preventiu de gestió de riscos, efectiu i racional, que assegurï la salubritat de la instal·lació, mitjançant l'anàlisi i el control dels possibles riscos que poden aparèixer al llarg de la producció i distribució de l'aigua en els diferents tipus d'instal·lacions descrits al Decret 352/2004. Aquesta acció que es realitza com a mínim una vegada cada quatre anys, es recull tota la informació necessària que permeti realitzar la diagnosi i la descripció de la instal·lació, tant des del punt de vista estructural com operacional i de manteniment, per tal de dur a terme una correcta gestió higiènica i sanitària. L'actuació inclou la visita de descripció del Pla de Control, l'elaboració dels plànols i esquema hidràulic i la Redacció del Pla de Control.
- **Programa de neteja i desinfecció:** l'objectiu és mantenir les instal·lacions en un estat de salubritat correcta pel no creixement de legionel·la. Es realitza una neteja i una desinfecció preventiva anual de tot el sistema d'aigua calenta i freda sanitària de la instal·lació o semestral en cas dels sistemes d'aigua climatitzada, tal com estableix la normativa, i s'elabora la documentació necessària.
 - És responsabilitat de l'ajuntament que totes les instal·lacions per a les quals es sol·licita el programa disposin del *bypass* que permet la connexió de la bomba dosificadora de desinfectant manada per un comptador d'impulsos.
 - També és responsabilitat de l'ajuntament fer possible l'obertura dels acumuladors per fer la neteja interior. Això pot suposar parar el sistema de producció d'aigua calenta el dia anterior, habilitar aixetes de purga o instal·lar vàlvules de sectorització, així com disposar de juntes i cargols de recanvi de les boques de registre.
 - Previ a la realització del tractament, cal signar, per part de l'ajuntament, les normes de segure-

tat establertes pel proveïdor per poder realitzar l'esmentat tractament.

- L'Ajuntament és responsable de fer el manteniment anual de les instal·lacions, mantenir els sistemes de producció d'aigua calenta en funcionament i garantir que periòdicament es mobilitza l'aigua de totes les canonades.
- **Programa de mostreig i anàlisi de l'aigua:** l'objectiu d'aquest programa és realitzar els controls analítics per determinar la presència o absència de *Legionella pneumophila* a la instal·lació, així com quantificar *Legionella spp.* A més de l'anàlisi de *Legionella*, s'analitzaran la resta de paràmetres normatius (clor, pH, temperatura, terbolesa, ferro i aerobis, quan s'escaigui). La freqüència d'anàlisi serà la indicada per la normativa per cada tipologia d'instal·lació.
- **Programa de revisió de la implementació del pla de control:** l'objectiu general d'aquest programa és realitzar una verificació i avaluació anual de la implementació del pla de control, així com assessorar i instruir sobre la gestió adequada de les accions a les instal·lacions, per tal de minimitzar el risc per a la salut dels usuaris.
 - Visita de revisió de la implementació del pla de control de la instal·lació: es fa anualment, amb l'objectiu específic d'establir un mecanisme que permeti verificar i avaluar la correcta implantació del pla de control i promoure el coneixement tècnic necessari dels gestors en relació a les seves obligacions.
 - Visita d'assessorament per la presència de legionel·la a la instal·lació: és una acció opcional, amb l'objectiu específic d'identificar, immediatament després de la comunicació de la presència de legionel·la a la instal·lació, les possibles causes que han afavorit la colonització de la instal·lació i informar de les mesures estructurals, de gestió i manteniment necessàries per minimitzar aquest risc.
 - Visita d'assessorament sobre reformes estructurals: és una acció opcional, amb l'objectiu d'assessorar als responsables de les instal·lacions que volen realitzar reformes estructurals

per minimitzar el risc de les instal·lacions i ajustar-les als criteris normatius, avaluar la idoneïtat de la proposta de reforma presentada i proposar, si fos el cas, les millores a incorporar al projecte, pressupost o memòria valorada. També té per objectiu fer el seguiment del desenvolupament dels treballs de reforma.

- Visita d'assessorament prèvia a l'avaluació d'una entitat de revisió autoritzada: acció opcional que es realitza un cop cada quatre anys amb l'objectiu de comprovar l'adequació de la instal·lació a la normativa vigent per superar satisfactòriament la revisió per part de l'entitat autoritzada.
- **Actualització del Pla de Control:** l'objectiu d'aquesta acció és elaborar i mantenir actualitzat un pla de control de prevenció i control de la proliferació de *Legionella*, amb la documentació i la informació resultant de les diferents visites realitzades a la instal·lació. L'acció és opcional i es durà a terme quan en el transcurs de les visites es detectin canvis a nivell estructural.
- **Reunió tècnica amb l'ajuntament:** acció anual, amb l'objectiu de comunicar les qüestions de rellevància sanitària i les necessitats relacionades amb la gestió de la instal·lació, així com l'explicació del pla de control de la instal·lació.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

Si es detecta legionel·la a una concentració superior a 100 ufc/L, Dipsalut ofereix de manera immediata la neteja i desinfecció de la instal·lació. Per poder fer un tractament efectiu, és imprescindible que l'ajuntament faciliti l'accés a tots els punts d'aigua de l'equipament, així com poder obrir els acumuladors registrables. Aproximadament quinze dies després d'aplicar les mesures correctores, es tornen a prendre mostres per verificar l'eficàcia de la neteja i desinfecció. A més, es recomanen una sèrie d'accions per corregir i gestionar el risc detectat. En cas que els resultats indiquin situacions de risc diferents de la presència de legionel·la, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut pot oferir per gestionar-les i corregir-les.

Normativa

- Reial Decret, 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per el control i la prevenció de la legionel·losi.
- Decret 352/2004, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les condicions higienicosanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Ordre SCO/317/2003, de 7 de febrer, per la qual es regula el procediment per a l'homologació dels cursos de formació del personal que duu a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions objecte del Reial Decret 909/2001, de 27 de juliol.
- Guía para la prevención y control de la proliferación y diseminación de legionela en instalaciones, del Ministerio de Sanidad y Consumo (MISACO).

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable. Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació del servei de gestió i control d'instal·lacions d'alt i baix risc per a la transmissió de legionel·losi al web de Dipsalut.

El cost de referència del programa està valorat en 2.904 euros per equipament (cost mitjà del conjunt d'actuacions que es fan en una instal·lació). La tarifa està calculada amb els costos previstos de la licitació del nou contracte.

La taxa a aplicar varia en funció del nombre d'instal·lacions sol·licitades i del cens de població del municipi, l'Organisme de Salut Pública es fa càrrec d'entre un 50% i un 90% del cost d'actuació del programa.

En cas que es detecti legionel·la, Dipsalut assumeix un 50% del que costa cada actuació de neteja i desinfecció urgent de les instal·lacions afectades. El cost de referència mitjà per a cada actuació de neteja per presència de legionel·la és de 532 euros, independentment del cens de població o del tipus d'instal·lació.

Taxa. Sistemes d'aigua calenta sanitària amb retorn i Jacuzzis

Municipis	Taxa / instal·lació
Fins a 1.500 hab.	290,40 €
De 1.501 a 5.000 hab.	580,80 €
De 5.001 a 15.000 hab.	871,20 €
De 15.001 a 25.000 hab.	1.161,60 €
De més de 25.000 hab.	1.452,00 €

Taxa del servei en cas que es detecti presència de legionel·la

Municipis	Taxa /actuació
Qualsevol municipi	266,00 €

Sol·licitud

Del 29 de novembre al 21 de desembre del 2023.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar la persona interlocutora per coordinar totes les accions del programa, amb qui han de contactar per acordar visites, mostres, tractaments, lliurament i valoració de documentació tècnica i per comunicar la presència de legionel·la, si escau, a algun dels equipaments sol·licitats. També hauran d'identificar el personal municipal responsable de dur a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari, i de prevenció de la legionel·losi. Han de verificar que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas

que no sigui així, els responsables de les operacions de prevenció es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats del desenvolupament de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de legionel·losi.

- Curs bàsic de prevenció de la legionel·losi en instal·lacions sanitàries d'alt i baix risc.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el lloc web de Dipsalut, apartat "Formació".

Suport a la Gestió i el Control de la Salubritat de les Instal·lacions de Baix Risc per a la Transmissió de Legionel·losi

Introducció

Els bacteris del gènere legionel·la es poden trobar en ambients aquàtics naturals i en diverses instal·lacions que utilitzen aigua per al seu funcionament. Aquests bacteris poden entrar al cos humà si s'inhalen aerosols contaminats i poden arribar a provocar la malaltia de la legionel·losi.

La prevenció i el control de la legionel·losi són dos dels objectius de salut pública dins de l'estratègia de lluita contra les malalties infeccioses. Les eines principals per fer-ho són la vigilància epidemiològica i el control i correcta gestió de les instal·lacions de risc.

Les instal·lacions que presenten risc de transmissió de legionel·losi són les que produeixen aerosols i que són emprades per persones que hi queden exposades.

El 2022 es va publicar el nou Reial Decret, 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per el control i la prevenció de la legionel·losi.

Els canvis normatius eliminen la classificació de les instal·lacions com a sistemes d'alt risc o bé de baix risc. No obstant, com que segueix vigent la normativa catalana (Decret 352/2022 de 27 de juliol), continuem oferint el programa Pt02 per a les instal·lacions d'aigua calenta sanitària sense acumulador o bé sense circuit

de retorn, per a les instal·lacions d'aigua freda sanitària, per a les fonts ornamentals i per a les instal·lacions de reg.

A aquesta tipologia d'instal·lacions és important, i un requisit normatiu, que també s'hi implanti un pla de control que inclogui programes de manteniment, neteja i desinfecció, mostreig i anàlisis, d'autocontrol i revisió per la prevenció de la legionel·losi. Els programes que s'hi apliquin han d'estar adaptats a les característiques particulars d'aquest tipus d'instal·lacions, així com als canvis introduïts recentment a nivell normatiu en l'àmbit de la prevenció de la legionel·losi.

El desenvolupament de les diferents actuacions que inclou aquest programa ha permès conèixer el tipus i l'estat de les instal·lacions, així com el nivell de control dels factors de risc, que són, principalment: haver tingut amb anterioritat presència de legionel·la a la instal·lació, la temperatura, nivell insuficient de desinfectant residual, l'estancament de l'aigua i una realització d'autocontrols insuficient.

L'any 2023, el programa s'ha desenvolupat a 670 equipaments de 144 municipis. Pel que fa als resultats, el 2022 s'ha detectat presència de legionel·la a 46 instal·lacions, un 7% del total.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona. Aquest programa inclou les instal·lacions de titularitat i gestió municipal, com:

- Sistemes d'aigua calenta sanitària que generin aerosols, amb acumulació i sense circuit de retorn, o sense acumulació i amb circuit de retorn o sense acumulació ni circuit de retorn.
- Sistemes d'aigua freda sanitària que generin aerosols.
- Fonts ornamentals que generin aerosols.
- Regs urbans per aspersió.

Objectius

- Generar un cens d'instal·lacions amb risc de transmissió de legionel·losi.
- Reduir el risc de presència de legionel·la a les instal·lacions i el risc de transmissió de legionel·losi.
- Dotar els ajuntaments amb les eines necessàries per adequar-se a la normativa sobre prevenció i control de legionel·losi en les instal·lacions de titularitat i gestió municipal.
- Dotar els ajuntaments amb les eines necessàries perquè col·laborin i donin suport al Departament de Salut en cas de brot epidèmic.

Accions

- Dissenyar, redactar i implementar, a cadascuna de les instal·lacions, un pla de control per reduir el risc de transmissió de legionel·losi.
- Elaborar un diagnòstic i una descripció detallada de cadascuna de les instal·lacions sol·licitades per l'ajuntament.
- Desenvolupar un programa de neteja i desinfecció per a cadascuna de les instal·lacions.
- Desenvolupar un programa de mostreig i de control analític per verificar l'absència de legionel·la.
- Desenvolupar un programa de revisió de la implementació del pla de control.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal que porta a terme les operacions de control i de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions.
- Donar assessorament als tècnics municipals per realitzar reformes estructurals a les instal·lacions municipals que tinguin com a objectiu reduir-ne el risc sanitari.
- Proveir l'ajuntament i altres autoritats sanitàries del suport tècnic necessari en cas de presència i/o brot de legionel·losi.

Desenvolupament de les actuacions

Des d'aquest 2023, les actuacions s'han adaptat per tal de donar compliment als canvis legislatius del Reial Decret, 487/2022, de 21 de juny. Aquests canvis impliquen una major intensitat d'accions, com ara l'analítica trimestral als sistemes d'aigua sanitària la incorporació de nous paràmetres a analitzar...

Per al desenvolupament del programa el proveïdor del programa es posa en contacte amb les persones interlocutores i estableix el calendari d'actuacions següent:

- **Diagnosi inicial i descripció de la instal·lació:** l'objectiu és dissenyar, establir i redactar un sistema preventiu de gestió de riscos, efectiu i racional, que

asseguri la salubritat de la instal·lació, mitjançant l'anàlisi i el control dels possibles riscos que poden aparèixer al llarg de la producció i distribució de l'aigua en els diferents tipus d'instal·lacions descrits al Decret 352/2004. Aquesta acció, que es realitza com a mínim una vegada cada quatre anys, ens permet recollir tota la informació necessària per a realitzar la diagnosi i la descripció de la instal·lació, tant des del punt de vista estructural com operacional i de manteniment, per tal de dur a terme una correcta gestió higiènica i sanitària. L'actuació inclou la visita de descripció del Pla de Control, l'elaboració dels plànols i esquema hidràulic i la Redacció del Pla de Control.

- **Programa de neteja i desinfecció:** l'objectiu és mantenir les instal·lacions en un estat de salubritat correcta pel no creixement de legionel·la. Es realitza una neteja i una desinfecció preventiva anual de totes les instal·lacions, tal com estableix la normativa i s'elabora la documentació necessària.
 - És responsabilitat de l'ajuntament que totes les instal·lacions per a les quals es sol·licita el programa disposin del *bypass* que permet la connexió de la bomba dosificadora de desinfectant manada per un comptador d'impulsos.
 - També és responsabilitat de l'ajuntament fer possible l'obertura dels acumuladors per fer la neteja interior. Això pot suposar parar el sistema de producció d'aigua calenta el dia anterior, habilitar aixetes de purga o instal·lar vàlvules de sectorització, així com disposar de juntes i cargols de recanvi de les boques de registre.
 - Previ a la realització del tractament cal signar, per part de l'ajuntament, les normes de seguretat establertes pel proveïdor per poder realitzar l'esmentat tractament.
 - L'ajuntament és responsable de fer el manteniment anual de les instal·lacions, mantenir els sistemes de producció d'aigua calenta en funcionament i garantir que periòdicament es mobilitza l'aigua de totes les canonades.
- **Programa de mostreig i anàlisi de l'aigua:** l'objectiu d'aquest programa és realitzar els controls analítics per determinar la presència o absència de *Legionella pneumophila* a la instal·lació, així com quantificar *Legionella spp.* A més de l'anàlisi de *Legionella*, s'analitzaran la resta de paràmetres normatius (clor, pH, temperatura, terbolesa, ferro i aerobis, quan s'escaigui). La freqüència d'anàlisi serà la indicada per la normativa per cada tipologia d'instal·lació.
 - **Programa de revisió de la implementació del pla de control:** l'objectiu general d'aquest programa és realitzar una verificació i avaluació anual de la implementació del pla de control, així com assessorar i instruir sobre la gestió adequada de les accions a les instal·lacions, per tal de minimitzar el risc per a la salut dels usuaris.
 - Visita de revisió de la implementació del pla de control de la instal·lació: es fa anualment, amb l'objectiu específic d'establir un mecanisme que permeti verificar i avaluar la correcta implantació del pla de control i promoure el coneixement tècnic necessari dels gestors en relació a les seves obligacions.
 - Visita d'assessorament per la presència de legionel·la a la instal·lació: és una acció opcional, amb l'objectiu específic d'identificar, immediatament després de la comunicació de la pre-

sència de legionel·la a la instal·lació, les possibles causes que han afavorit la colonització de la instal·lació i informar de les mesures estructurals, de gestió i manteniment necessàries per minimitzar aquest risc.

- **Visita d'assessorament sobre reformes estructurals:** és una acció opcional, amb l'objectiu d'assessorar als responsables de les instal·lacions que volen realitzar reformes estructurals per minimitzar el risc de les instal·lacions i ajustar-les als criteris normatius, avaluar la idoneïtat de la proposta de reforma presentada i proposar, si fos el cas, les millores a incorporar al projecte, pressupost o memòria valorada. També té per objectiu fer el seguiment del desenvolupament dels treballs de reforma.
- **Actualització del Pla de Control:** l'objectiu d'aquesta acció és elaborar i mantenir actualitzat un pla de control de prevenció i control de la proliferació de legionel·la, amb la documentació i la informació resultant de les diferents visites realitzades a la instal·lació. L'acció és opcional i es durà a terme quan en el transcurs de les visites es detectin canvis a nivell estructural.

- **Reunió tècnica amb l'ajuntament:** acció anual, amb l'objectiu de comunicar les qüestions de rellevància sanitària i les necessitats relacionades amb la gestió de la instal·lació, així com l'explicació del pla de control de la instal·lació.

Els resultats del programa es comuniquen als ajuntaments i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

En cas que es detecti legionel·la a una concentració superior a 100 ufc/L, Dipsalut ofereix de manera immediata la neteja i desinfecció de la instal·lació. Per poder fer un tractament efectiu, és imprescindible que els ajuntaments facilitin l'accés a tots els punts d'aigua de l'equipament, així com obrir els acumuladors registrables. Aproximadament quinze dies després d'aplicar les mesures correctores es tornen a prendre mostres per verificar-ne l'eficàcia. A més, es recomanen una sèrie d'accions per corregir i gestionar les situacions de risc detectades. En cas que els resultats indiquin situacions de risc diferents de la presència de legionel·la, es proposen a l'ajuntament els serveis que l'Organisme de Salut Pública pot oferir-los per corregir-les i gestionar-les.

Normativa

- Reial Decret, 487/2022, de 21 de juny, pel qual s'estableixen els requisits sanitaris per el control i la prevenció de la legionel·losi.
- Decret 352/2004, de 27 de juliol, pel qual s'estableixen les condicions higièniques i sanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Ordre SCO/317/2003, de 7 de febrer, per la qual es regula el procediment per a l'homologació dels cursos de formació del personal que duu a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les instal·lacions objecte del Reial Decret 909/2001, de 27 de juliol.
- *Guía para la prevención y control de la proliferación y diseminación de legionela en instalaciones, del Ministerio de Sanidad y Consumo (MISACO).*

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable. Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació d'aquest servei, al web de Dipsalut.

La tarifa varia en funció del tipus d'instal·lació i del cens de població del municipi, l'Organisme de Salut Pública es fa càrrec d'entre un 50% i un 90% del cost d'actuació per cada instal·lació.

El cost de referència d'aquest programa és diferent segons el tipus d'instal·lació, i s'ha calculat en base als costos previstos amb els preus de sortida de la licitació del nou contracte. Per una banda, els sistemes d'aigua calenta, freda i sanitària o sistemes d'aigua freda,

que és de 2.202 euros per instal·lació (cost mitjà del conjunt d'actuacions que es fan en una instal·lació). I per l'altra, els regs urbans i fonts ornamentals, on el cost de referència és 738 euros (cost mitjà del conjunt d'actuacions que es fan en aquest tipus d'instal·lació).

En cas que es detecti legionel·la, Dipsalut assumeix un 50% del que costa cada actuació de neteja i desinfecció urgent de les instal·lacions afectades. El cost de referència mitjà per a cada actuació de neteja per presència de legionel·la és de 532 euros per tots els municipis, independentment del cens de població o del tipus d'instal·lació.

Taxa. Sistemes d'aigua calenta i freda sanitària i Sistemes d'aigua freda sanitària

Municipis	Taxa/instal·lació
Fins a 1.500 hab.	220,20 €
De 1.501 a 5.000 hab.	440,40 €
De 5.001 a 15.000 hab.	660,60 €
De 15.001 a 25.000 hab.	880,80 €
De més de 25.000 hab.	1.101,00 €

Taxa. Regs urbans i fonts ornamental

Municipis	Taxa/instal·lació
Fins a 1.500 hab.	73,80 €
De 1.501 a 5.000 hab.	147,60 €
De 5.001 a 15.000 hab.	221,40 €
De 15.001 a 25.000 hab.	295,20 €
De més de 25.000 hab.	369,00 €

Taxa del servei en cas que es detecti presència de legionel·la

Municipis	Taxa/actuació
Qualsevol municipi	266,00 €

Sol·licitud

Del 29 de novembre al 21 de desembre del 2023

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (**SIMSAP**).

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar la persona interlocutora per coordinar totes les accions del programa, amb qui han de contactar per acordar visites, mostres, tractaments, lliurament i valoració de documentació tècnica i per comunicar la presència de legionel·la, si escau, a algun dels equipaments sol·licitats. També hauran d'identificar el personal municipal responsable de dur a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari, i de prevenció de la legionel·losi. Han de verificar que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas

que no sigui així, els responsables de les operacions de prevenció es poden inscriure als cursos de formació ofertats per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats del desenvolupament de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de legionel·losi.

- Curs bàsic de prevenció de la legionel·losi en instal·lacions sanitàries d'alt i baix risc

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el lloc web de Dipsalut, apartat "Formació".

Aigües de consum humà

L'aigua és un bé escàs i un recurs imprescindible per a la vida i la salut de les persones. Aconseguir un accés a l'aigua potable universal com a servei bàsic, així com l'equitat, disponibilitat, assequibilitat i seguretat, és un dels propòsits descrits pels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

La situació de sequera excepcional, que estem vivint a Catalunya que es un efecte més de l'emergència climàtica, ha fet que ambdós els ciutadans com les diferents administracions implicades en el cicle de l'aigua, mostrin la seva preocupació tant per la seva qualitat com disponibilitat. El Pla de sequera i les mesures extraordinàries implantades pel govern de la Generalitat tenen com a objectiu: protegir la disponibilitat de dels recursos hídrics, evitar la interrupció del subministrament domiciliari i aplicar mesures per evitar el seu malbarament.

Malgrat això, a Catalunya es considera que pràcticament la totalitat de la població té accés a l'aigua de xarxa, tot i que hi ha informes que posen de manifest que una part de la població té dificultats econòmiques per poder fer front a la despesa de serveis tan bàsics com aquest. Cal garantir que tots els municipis tinguin aigua suficient i de qualitat, fer que totes les persones puguin accedir-hi, disminuir la hidrovulnerabilitat i aconseguir que els motius econòmics no siguin una barrera per disposar d'aquest servei bàsic.

La forma de provisió del servei i la bonificació que aplica Dipsalut redueix notablement la despesa que haurien d'afrontar els ajuntaments i pot afavorir un cost inferior del servei per als ciutadans, a més de promoure l'accés equitatiu i universal, alineat amb l'assoliment de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 1, per erradicar la pobresa, i l'ODS 11, que vol aconseguir ciutats inclusives.

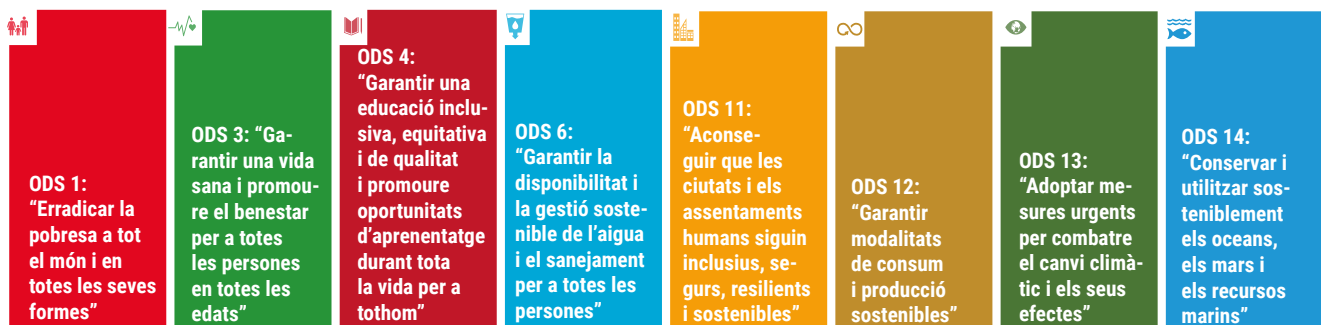
D'altra banda, la qualitat de l'aigua de consum humà està directament relacionada amb la salut, fent que, una gestió integrada dels riscos sanitaris associats sigui una qüestió prioritària i directament relacionada amb dos Objectius de desenvolupament Sostenibles, l'ODS 3, el qual fa referència a garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones, i l'ODS 6 que ho fa, per assegurar la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tothom. A més, l'aigua és un element clau per assolir les metes relacionades amb l'ODS 13, enfocat a la mitigació del canvi climàtic. La transmissió de coneixement d'algunes actuacions (com les visites d'assessorament i l'oferta formativa en aquest àmbit) permeten desenvolupar objectius lligats a l'ODS 4, vinculat a l'educació de qualitat i a les oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida.

La salubritat de l'aigua de boca es controla amb una combinació de mesures: protecció dels aqüífers i captacions, control de les operacions de tractament, gestió de la distribució i manipulació de l'aigua, i homologació dels materials que entren en contacte amb l'aigua de consum. Per dur a terme les intervencions d'avaluació i de gestió del risc, han de concórrer tant els esforços dels ens gestors com el de les administracions sanitàries i ambientals.

Els municipis tenen la responsabilitat de garantir que l'aigua subministrada en el seu àmbit territorial és apta per al consum humà. Dipsalut els ofereix suport també en aquesta tasca amb dos programes orientats a garantir la innocuïtat de l'aigua de boca.

L'entrada en vigor del nou reial decret de la qualitat de l'aigua de consum humà ha suposat un canvi de paradigma. No només vetlla per complir amb la qualitat de l'aigua, sinó que també incorpora els drets socials abans esmentats. A més, ha d'ajudar a incidir en la preservació del medi ambient, amb un major control de les captacions d'aigua i amb l'anàlisi de contaminants emergents, com ara els microplàstics o alteradors endocrins (entrant en escena un nou ODS, el 14, que té incidència sobre la conservació dels mars i oceans). També vetlla pel consum sostenible, promovent l'ús de l'aigua d'aixeta (lligat a l'ODS 12, que vol garantir models de consum i producció responsables). Alhora, reforma la formació fent necessari obtenir futurs certificats de capacitat diferents als actuals. I finalment vol conscienciar sobre la importància de les fuites estructurals, que són el resultat d'una inversió insuficient en el manteniment i la renovació de les infraestructures hídriques.

Els programes de la línia d'aigües de consum humà contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Suport a la Gestió Municipal Directa dels Abastaments d'Aigua de Consum Humà

Introducció

Contaminants diversos poden arribar a les aigües subterrànies i superficials com a conseqüència, entre d'altres, de l'activitat humana (industrial, agrícola, ramadera, domèstica...).

Per protegir la salut de les persones dels efectes adversos de qualsevol tipus de contaminació de les aigües, cal actuar en cadascuna de les fases del sistema d'abastament, des de la captació fins a l'aixeta del consumidor.

En aquest sentit, el més efectiu és aplicar un enfocament integral a l'avaluació i la gestió del risc. Cal una avaluació sistemàtica dels riscos en tot el sistema d'abastament, determinar les mesures que s'hauran de prendre per gestionar-los i definir els mètodes per garantir l'aplicació idònia d'aquestes mesures de control.

Les actuacions incloses en aquest programa, així com la manera de desenvolupar-les, s'adeqüen a allò que fixa el marc normatiu, incloent-hi les modificacions més recents.

L'any 2023, amb aquest programa, s'ha donat suport a 124 zones de subministrament de 78 municipis que gestionen directament els seus sistemes d'abastament d'aigua de consum humà. Durant les analítiques de control i completes realitzades als dipòsits i a les xarxes d'aigua s'ha detectat a tancament de l'any 2022 un 7% de zones de subministrament amb incompliments. L'origen de les captacions, la manca d'aigua i nous paràmetres i freqüències d'analítica han fet augmentar els incompliments. Tot i així, s'han adoptat les mesures preventives i correctores necessàries per resoldre aquelles situacions que podien suposar un risc per a les persones.

Destinatariis

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona amb abastaments d'aigua de consum humà de gestió municipal directa amb una població de fins a 10.000 habitants.

Objectius

- Promoure les activitats necessàries per millorar la qualitat i per eliminar o reduir els riscos per a la salut derivats de l'aigua de consum.
- Dotar els ajuntaments de les eines i els serveis necessaris per assolir la prevenció i el control dels riscos associats a l'aigua de consum humà en l'àmbit de les seves competències i en les instal·lacions de les quals són gestors.
- Dotar els ajuntaments de les eines necessàries per participar en el Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC). I d'aquesta manera facilitar la transparència i l'accés dels ciutadans a la informació relacionada amb l'aigua de consum.

Accions

- Establir i posar a la pràctica, per a les xarxes d'abastament d'aigua de consum humà, el Protocol d'Autocontrol i Gestió (PAG), el Pla Sanitari de l'Aigua (PSA) i el pla de control analític segons la normativa (Reial Decret 3/2023).
- Actualitzar i fer el seguiment de la implementació dels protocols per a cadascun dels abastaments, tant del PAG com del PSA.
- Realitzar la neteja i desinfecció dels dipòsits prioritaris acordats.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal manipulador de les xarxes d'aigua de consum humà.
- Implementar un sistema de transmissió de dades que faciliti als ajuntaments la tasca de participació en el SINAC.

Desenvolupament de les actuacions

Les actuacions s'adaptaran per donar compliment a les variacions futures que es derivin de l'entrada en vigor del proper reial decret de la qualitat d'aigua de consum humà.

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Caracterització de la instal·lació:** es visiten les instal·lacions per recollir la informació necessària per dissenyar el Protocol d'Autocontrol i Gestió (PAG).
- **Redacció del Pla Sanitari de l'Aigua (PSA),** amb la complementació del GEPSA (Gestió del Pla Sanitari de l'Aigua), on es recullen les dades d'identificació del risc d'una zona de subministrament, des del recurs hídric fins el punt d'entrega al consumidor, la prioritització dels riscos identificats i la reducció d'aquests riscos a través de la implantació de mesures correctores i preventives adequades i eficaces.
- **Pla de control analític:** es fa un pla anual de recollida i anàlisi de mostres.
- **Pla d'Assessorament i Avaluació de la Implementació del PAG i PSA:** es visita la instal·lació i s'avalua el grau d'implementació del PAG i PSA. S'identifiquen les àrees de millora, i s'assessora i s'informa de les mesures correctores que siguin necessàries.
- **Visita de descripció i revisió de dipòsit:** es recull la informació necessària per poder planificar i execu-

tar de manera correcta la neteja i desinfecció dels dipòsits i assessorar els ajuntaments en la posterior normalització del servei.

- **Dossier tècnic:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que ha d'incloure tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions segons la normativa actual.
- **Neteja i desinfecció dels dipòsits** prioritaris acordats, l'actuació no es pot oferir a tots els dipòsits de forma anual. Amb la informació recollida als Plans Sanitaris de l'Aigua de les diferents zones de subministrament, s'estableix una classificació dels dipòsits en funció del risc. Dipsalut informarà als Ajuntaments d'aquesta prioritització per si estan interessats a realitzar la neteja i desinfecció del dipòsit dins de programa. L'objectiu es poder arribar el major nombre de dipòsits possibles de forma rotària.

Els resultats del programa es comuniquen a cada ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal en Salut Pública (SIMSAP).

Es facilita que els ajuntaments introdueixin els resultats analítics a la base de dades del Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC).

En cas que els resultats indiquin altres elements de risc, es proposen, a l'ajuntament afectat, els serveis que Dipsalut pot oferir-li per corregir-los i gestionar-los.

Normativa

- Directiva (UE) 2020/2184 del Parlament Europeu i del Consell de 16 de desembre de 2020 relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà.
- Reial Decret 3/2003, de 10 de gener, pel que s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament.
- Ordre SCO/1591/2005, de 30 de maig, sobre el Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum.
- Altra documentació de referència: Programa de Vigilància i Control Sanitari de les Aigües de Consum Humà de Catalunya.

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable.

Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació d'aquest servei al lloc web de l'Organisme de Salut Pública. En funció de la població del municipi, Dipsalut n'assumeix entre un 50 i un 90%. En el següent quadre podeu consultar la taxa.

El cost de referència del programa varia en funció del tipus d'abastament depenent del volum d'aigua tractada i subministrada i la presència de dipòsits intermedis, la tarifa oscil·la entre els 2.278 euros fins els 9.086 euros.

En cas que es dugui a terme l'acció de neteja i desinfecció del dipòsit de la zona de subministrament, Dipsalut assumeix un 50% del que costa cada actuació al dipòsit. El cost de referència mitjà per la neteja i desinfecció del dipòsit és de 1.140 euros, independentment del cens de població o del tipus d'instal·lació.

Taxa per tipus d'abastaments sense dipòsit intermedi o inferior a 100m³

Municipis	Tipus d'abastament (€/ZS)					
	0/3/0	0/1/0	1/1/0	3/1/0	3/3/0	3/4/0
		0/2/0	2/1/0	3/2/0		
			2/2/0			
Fins a 1.500 hab.	228 €		321 €	428 €	541 €	772 €
De 1.501 a 5.000 hab.	456 €		643 €	856 €	1.082 €	1.543 €
De 5.001 a 10.000 hab.	683 €		964 €	1.284 €	1.624 €	2.315 €

Taxa per tipus d'abastaments amb dipòsit intermedi superior a 100m³

Municipis	Tipus d'abastament (€/ZS)					
	0/3/1	0/1/1	1/1/1	3/1/1	3/3/1	3/4/1
		0/2/1	2/1/1	3/2/1		
			2/2/1			
Fins a 1.500 hab.	365 €		458 €	565 €	678 €	909 €
De 1.501 a 5.000 hab.	730 €		917 €	1.130 €	1.357 €	1.817 €
De 5.001 a 10.000 hab.	1.095 €		1.375 €	1.696 €	2.035 €	2.726 €

Taxa del servei en cas de neteja i desinfecció del dipòsit

Municipis	Tarifa €/actuació
Qualsevol municipi	570 €

Classificació de les zones d'abastament

Tipus de ZS	Volum aigua tractada a dipòsit capçalera / volum aigua subministrada / presència dipòsit intermedi
0/1/0	Aigua en alta amb o sense dipòsit / subministra fins a 10 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
0/1/1	Aigua en alta amb o sense dipòsit / subministra fins a 10 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
0/2/0	Aigua en alta amb o sense dipòsit / subministra més de 10 m ³ fins a 100 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
0/2/1	Aigua en alta amb o sense dipòsit / subministra més de 10 m ³ fins a 100 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
0/3/0	Aigua en alta amb o sense dipòsit / subministra més de 100 m ³ fins a 1.000 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
0/3/1	Aigua en alta amb o sense dipòsit / subministra més de 100 m ³ fins a 1.000 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
1/1/0	Aigua tractada al dipòsit <10 m ³ /subministra fins a 10 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
1/1/1	Aigua tractada al dipòsit <10 m ³ /subministra fins a 10 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
2/1/0	Aigua tractada al dipòsit >10 m ³ fins a 100 m ³ / subministra fins a 10 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
2/1/1	Aigua tractada al dipòsit >10 m ³ fins a 100 m ³ / subministra fins a 10 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
2/2/0	Aigua tractada al dipòsit >10 m ³ fins a 100 m ³ / subministra més de 10 m ³ fins a 100 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
2/2/1	Aigua tractada al dipòsit >10 m ³ fins a 100 m ³ / subministra més de 10 m ³ fins a 100 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
3/1/0	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra fins a 10 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
3/1/1	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra fins a 10 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
3/2/0	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra més de 10 m ³ fins a 100 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
3/2/1	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra més de 10 m ³ fins a 100 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
3/3/0	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra més de 100 m ³ fins a 1.000 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
3/3/1	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra més de 100 m ³ fins a 1.000 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³
3/4/0	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra més de 1.000 m ³ fins a 10.000 m ³ / sense dip. intermedi o inferior a 100 m ³
3/4/1	Aigua tractada al dipòsit >100 m ³ fins a 1000 m ³ / subministra més de 1.000 m ³ fins a 10.000 m ³ / amb dip. intermedi >100 m ³

Sol·licitud

Del 29 de novembre al 21 de desembre del 2023.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar el personal municipal que durà a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les xarxes d'abastament i de manipulació d'aigües de consum. Han de verificar, si escau, que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas que no sigui així, es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les actuacions i els resultats del desenvolupament de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per al personal manipulador de les xarxes d'abastament d'aigua de consum humà.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el portal web de Dipsalut, apartat "Formació".

Avaluació i Control de la Qualitat de l'Aigua a l'Aixeta del Consumidor

Introducció

L'aigua que es posa a disposició dels ciutadans ha de complir els requisits de qualitat que assenyalava el Reial Decret 3/2003, de 10 de gener, pel que s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament, ho ha de fer, entre altres, en el punt de sortida de les aixetes utilitzades habitualment per al consum, ja que, la qualitat de l'aigua de consum es pot veure alterada en el seu pas per la xarxa interna de distribució que, en determinades condicions, pot deixar anar materials amb els quals ha estat fabricada, com ara plom o altres metalls. El manteniment i la neteja incorrectes dels dipòsits i de la xarxa també poden perjudicar-ne la qualitat.

A aquests efectes, l'Administració local ha de vetllar per la qualitat de l'aigua en aquests punts a través del control a l'aixeta dels consumidors i i complir amb el que estableix el Pla de Vigilància i Control Sanitari de les Aigües de Consum Humà de Catalunya vigent. A partir dels resultats obtinguts, s'han redactat els informes anuals corresponents.

Amb l'afany de conèixer amb més detall la qualitat de l'aigua de consum que surt de les aixetes, cada cop més municipis de la demarcació sol·liciten aquest programa. S'han identificat els metalls amb risc per a la salut presents en els elements de distribució interna dels sistemes mostrejats. Tot i que es prioritzen les actuacions en centres escolars, llars d'infants i centres per a gent gran, el programa també inclou el mostreig en punts de consum de domicilis particulars.

És important remarcar dues novetats del nou Reial Decret: la primera és que, amb la finalitat de poder conèixer

si l'origen de les possibles incidències deriven de la xarxa de subministrament, o bé, de les instal·lacions interiors, es descriu com a punt de mostreig una aixeta a l'armari o arqueta de comptadors a continuació de la clau de tall general. La segona està relacionada amb els aparells de tractament en instal·lacions interiors, edificis o locals. Aquests aparells requereixen d'una declaració responsable del fabricant i d'anàlitzes de control d'aixeta que s'ajustin, ambdues, al que especifica la normativa. Dipsalut també posa a l'abast les anàlitzes relatives a aquests punts.

Pel que fa al nombre d'instal·lacions a mostrejar per municipi, hi ha un canvi significatiu. Fins a gener d'enguany les instal·lacions a mostrejar depenien del nombre d'habitants del municipi als quals se subministrava aigua. A partir del nou reial decret, depèn del nombre d'habitants per zona de subministrament.

Durant el 2023, s'ha pogut mostrejar tant equipaments públics com equipaments privats per verificar la qualitat de l'aigua interior als edificis. En total s'ha mostregat i analitzat aproximadament 1.200 punts d'aixeta de consumidor de 200 municipis gironins. Pel que fa als resultats obtinguts al llarg de l'any 2022, en un 2,6% de les mostres s'ha detectat presència de metalls, contaminació microbiològica o terbolesa (nou paràmetre que ha aparegut com incidència, anteriorment no en trobàvem). Només el 0,5%, però, s'han confirmat com a incompliments de la normativa (majoritàriament canonades amb plom). En tots aquests casos s'ha facilitat la identificació de les possibles causes, les mesures correctores i/o preventives i les recomanacions per minimitzar el risc.

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Conèixer i avaluar la qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor.
- Conèixer i avaluar l'exposició al plom, ferro, coure, crom i níquel a través del consum d'aigua a les aixetes d'aigua de consum dels municipis de Girona.
- Determinar la presència de metalls, amb especial incidència en les llars d'infants, centres d'educació infantil i primària i residències de gent gran.
- Promoure actuacions orientades a reduir l'exposició al plom i a altres metalls on sigui necessari.
- Dotar els ajuntaments de les eines i els serveis necessaris per introduir les dades resultants del programa de control al Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum (SINAC).

Accions

- Dissenyar i posar a la pràctica un pla de control analític per valorar la qualitat de l'aigua als punts de consum.
- Informar de les mesures correctores que cal aplicar en cas que es detectin riscos en l'aigua a l'aixeta del consumidor.
- Implementar un sistema de transferència de dades que faciliti als ajuntaments la tasca de participació en el SINAC.

Són objecte d'actuació els sistemes d'aigua sanitària abastits per la xarxa d'aigua de consum municipal d'equipaments i establiments públics o privats, de domicilis particulars, i altres punts de consum d'aigua com per exemple les fonts.

Desenvolupament de les actuacions

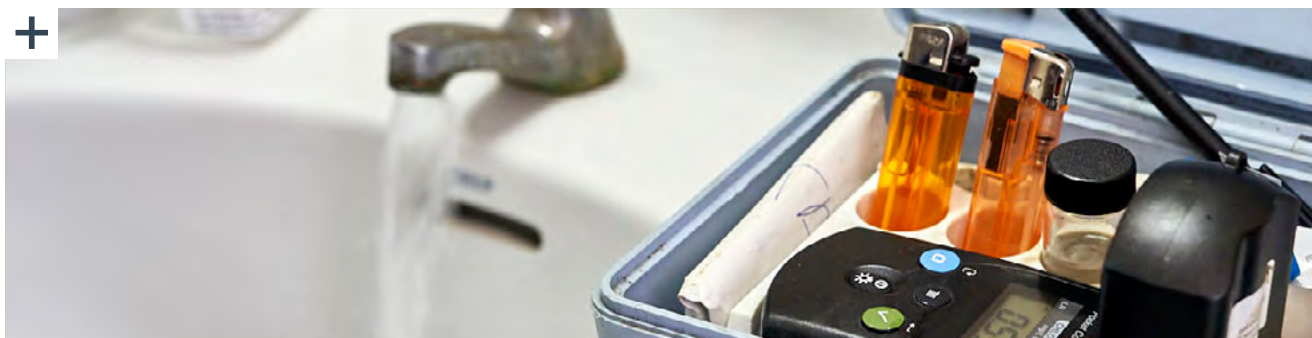
Les actuacions s'adaptaran per donar compliment a les variacions futures que es deriven de l'entrada en vigor del proper reial decret de la qualitat d'aigua de consum humà.

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Pla de control analític:** es fa un pla anual de recollida i anàlisi de mostres. En cas que els resultats de les analítiques revelin situacions de risc, se n'informa l'ajuntament de manera urgent. Es comunica,

a l'ajuntament, en quines instal·lacions s'ha descobert l'anomalia i se l'assessora sobre com implementar conductes i actituds que redueixen el risc detectat. Es proposen, per si els són d'interès, els serveis que Dipsalut pot oferir-li per gestionar i corregir el problema.

- **Dossier tècnic:** s'elabora i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions, segons la normativa d'aplicació.

Normativa

- Reial Decret 3/2003, de 10 de gener, pel que s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament.
- Ordre SCO/1591/2005, de 30 de maig, sobre el Sistema d'Informació Nacional d'Aigua de Consum.
- Altra documentació de referència: Programa de Vigilància i Control Sanitari de les Aigües de Consum Humà de Catalunya.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost mitjà de referència del programa per municipi és de 460 euros.

Sol·licitud

Del 29 de novembre al 21 de desembre del 2023.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

Per al correcte desenvolupament del servei sol·licitat, es requereix el compromís dels ajuntaments a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per

dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar els resultats del desenvolupament de Catàlegs anteriors.

Establiments públics i indrets habitats

La salubritat dels espais i els equipaments públics, establiments, habitatges i altres indrets de convivència humana és un dels factors que determina la salut de les persones. La millora de la salubritat d'aquests espais és una fita clau dels Objectius de Desenvolupament Sostenible

La sensibilització de la població en temes de salut s'incrementa dia rere dia i, en conseqüència, augmenta la demanda d'actuacions que proporcionin un entorn segur. L'evolució de l'oci ha incorporat noves tecnologies i instal·lacions que poden implicar, també, nous riscos per a les persones.

La normativa sanitària atorga als ens locals competències d'inspecció i autorització dels establiments i indrets, com ara: via pública i espai públic, centres educatius, centres esportius, piscines i centres d'estètica i higiene personal.

Pel que fa als edificis, habitatges i altres indrets de convivència humana, les autoritats sanitàries han de dur a terme accions de control i vigilància adreçades a reduir o eliminar els riscos per a la salut. Amb els programes que es detallen tot seguit, Dipsalut ofereix suport als municipis en aquestes obligacions.

El conjunt de programes que formen part d'aquesta línia d'actuació contribueix a les fites descrites als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 3 i 11, per promoure una vida sana i el benestar per a totes les persones i assolir un entorn urbà proper, segur, salubre i sostenible.

Les accions d'assessorament tècnic adreçades al personal municipal i les activitats formatives programades promouen oportunitats d'aprenentatge i contribueixen als objectius de l'ODS 4, centrat en l'educació i en la promoció d'oportunitats d'aprenentatge al llarg de tota la vida.

A més, la gratuïtat dels programes i la universalitat de l'oferta proposada als municipis són elements que contribueixen a l'equitat territorial en salut i benestar de les persones, i s'alineen, per tant, amb l'ODS 10, que busca reduir les desigualtats en territoris i entre territoris

Els programes de la línia d'equipaments públics i indrets habitats cerquen la millora de la salubritat d'espais i equipaments i contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible:

 ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"	 ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"	 ODS 6: "Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones"	 ODS 10: "Reduir les desigualtats en països i entre països"	 ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles"
---	---	---	---	---

Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic

Introducció

Són piscines d'ús públic les que estan obertes al públic o a un grup definit d'usuaris, no destinades únicament a la família i als convidats del propietari o ocupant, amb independència del fet que calgui pagar per accedir-hi. Així doncs, les piscines de titularitat pública i part de les de titularitat privada (com ara les d'hotels, parcs aquàtics, centres esportius i cases de turisme rural) es consideren d'ús públic.

En aquests equipaments, hi conflueixen determinats perills associats al seu disseny, funcionament, manteniment i gestió. El seu ús pot comportar riscos per a la salut quan la qualitat de l'aigua dels vasos no és correcta pel bany, el tractament que se'n fa no és l'adient, les instal·lacions no reuneixen unes característiques o condicions adequades o no es tenen en compte els riscos per a la seguretat dels usuaris i dels treballadors.

Amb aquest programa, Dipsalut realitza **l'avaluació higiènica i sanitària d'aquelles piscines d'ús públic que els ajuntaments de la demarcació sol·liciten que s'avaluin**. No estan incloses en aquest programa les piscines classificades pel Reial Decret 742/2013 com

a piscines d'ús privat (tipus 3A: piscines de comunitats de propietaris, cases de turisme rural que es lloguin únicament a una unitat familiar i piscines d'urbanitzacions o similars; i tipus 3B: piscines unifamiliars).

Als parcs aquàtics, l'avaluació que s'efectuarà serà exclusivament dels aspectes higiènics i sanitaris d'aplicació a les piscines (tot i que la normativa específica d'aplicació en aquestes instal·lacions recull altres àmbits).

Durant la temporada de bany del 2023, un total de 124 municipis de la demarcació de Girona han sol·licitat el programa. S'ha demanat per a 457 instal·lacions, amb un total de 829 vasos de bany. La tipologia d'establiments que s'avaluen són, en la gran majoria hotels, hostals, apartaments i apartaments; seguit dels càmpings i de diferents establiments com són les cases de turisme rural, les de colònies o els clubs esportius. Les deficiències de major risc s'han detectat en un 48%. Les més habituals han estat per no disposar dels registres de control de la qualitat de l'aigua o per no dur-los a terme correctament i, en menor proporció, per manca de dosificador de clor i/o pH.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Avaluar i identificar els factors de risc a les piscines d'ús públic dels municipis gironins.
- Informar i sensibilitzar de la normativa actual de piscines els responsables d'aquests equipaments.
- Informar les autoritats sanitàries perquè es duguin a terme les actuacions oportunes per mantenir aquests equipaments en estat òptim.

Accions

- Avaluar els vasos i les instal·lacions de totes les piscines d'ús públic sol·licitades.
- Identificar els riscos sanitaris associats.
- Comunicar, de manera urgent, les deficiències de més risc a l'autoritat sanitària municipal.
- Notificar els resultats de l'avaluació a l'autoritat sanitària municipal.

Desenvolupament de les actuacions

- **Avaluació de la instal·lació:** es visiten i s'avaluen les instal·lacions per revisar les condicions higièniques i sanitàries i per identificar possibles riscos sanitaris. En cas que es detectin deficiències que impliquin riscos per a les persones, es comuniquen de manera urgent a l'ajuntament que pertoca.
- **Dossier tècnic:** s'elabora un dossier tècnic amb els resultats de les avaluacions de totes les instal·lacions sol·licitades.

Els resultats del programa es comuniquen a cada ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

Normativa

- Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 177/2000, de 15 de maig, pel qual es modifica la disposició transitòria única del Decret 95/2000, de 22 de febrer, que estableix les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 165/2001, de 12 de juny, de modificació del Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual es fixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Reial Decret 742/2013, de 27 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de les piscines, i les seves modificacions.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost de referència de cada actuació és de 150 euros.

Sol·licitud

Del 3 d'abril al 18 d'abril del 2024.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

Cal recordar que el SIMSAP permet fer el seguiment de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar els resultats del desenvolupament de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per a operadors i mantenidors de piscines d'ús públic.

Per obtenir-ne més informació, podeu consultar la pàgina web de Dipsalut, apartat "Formació".

Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal

Introducció

L'ús de les piscines de titularitat i/o de gestió municipal comporta, de la mateixa manera que si s'és usuari de la resta de piscines, determinats riscos associats a l'estat sanitari de l'equipament. Controlar-los i minimitzar-los és corresponsabilitat de gestors i usuaris.

Amb aquest programa, Dipsalut vol donar suport als gestors municipals de les instal·lacions, però també promoure i informar els i les banyistes d'aquesta responsabilitat compartida.

El Decret 95/2000, de 22 de febrer, que fixa les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic, va establir l'obligatorietat d'elaborar i implementar un programa d'autocontrol per garantir la salubritat d'aquests espais públics, cada cop més concorreguts. Una obligatorietat reafirmada posteriorment en el Reial Decret 742/2013, que determina els criteris tècnics i sanitaris de les piscines. Dipsalut incorpora, en aquest programa, el control dels criteris de qualitat de les aigües de piscines proposats pel Reial Decret.

Dins del Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal, l'Organisme **avalua els equipaments, analitza l'aigua de bany i implementa els plans d'autocontrol fixats**

per la normativa d'aplicació. Les accions dutes a terme fins ara han permès identificar algunes de les àrees en les que cal incidir per millorar en la gestió d'aquestes instal·lacions.

L'any 2023, el servei s'ha desenvolupat en 94 instal·lacions de 86 municipis que han sol·licitat el programa, amb un total de 190 vasos avaluats. Al llarg dels anys d'aplicació del programa, s'ha vist una millora en la qualitat higiènica i sanitària de les piscines, com a resultat de l'esforç de les autoritats sanitàries locals i del desenvolupament continuat del programa. Val a dir, però, que tot i haver incrementat el nombre de socorristes que acrediten els certificats del ROPEC o COPLEFC, encara hi ha aproximadament un 35% de les piscines que no disposen de socorristes amb la corresponent acreditació. Pel que fa als resultats analítics de la qualitat de l'aigua, en un 81,5% de les analítiques realitzades no s'han detectat alteracions, mentre que aproximadament en un 18% de les mostres s'han detectat lleugeres contaminacions microbiològiques i un 0,5% d'alteracions dels paràmetres fisicoquímics. En totes elles s'han aplicat les mesures correctores oportunes.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Dotar els ajuntaments amb piscines de titularitat i/o gestió municipal amb les eines necessàries per adequar-se a la normativa sanitària aplicable a les piscines d'ús públic.
- Millorar els elements de gestió i les mesures de prevenció necessàries per reduir els riscos per a la salut i garantir la salubritat de les instal·lacions.
- Garantir l'oferta formativa per capacitar el personal gestor de les piscines de titularitat i/o gestió pública que duen a terme les tasques de planificació i manteniment higiènic i sanitari en aquestes instal·lacions.

Accions

- Efectuar l'avaluació higiènica i sanitària i la caracterització de les piscines d'ús públic de titularitat i/o gestió municipal.
- Identificar els riscos sanitaris associats a les instal·lacions.
- Elaborar i implementar plans d'autocontrol de les instal·lacions.
- Confeccionar i establir plans de control analític.
- Dissenyar i posar en pràctica un suport informatiu sobre les normes de règim intern de les instal·lacions i les actituds personals dels usuaris que puguin comportar una reducció dels riscos.

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Pla de caracterització de la piscina:** es visiten les instal·lacions per fer-ne una avaluació: estructural, operacional, de manteniment i de l'estat de salubritat de l'equipament, i per conèixer-ne el funcionament.

- **Pla d'autocontrol i gestió:** un cop recollida la informació necessària, es redacten i es dissenyen, de forma comprensible, els plans d'autocontrol.
- **Pla de control analític de la qualitat de l'aigua i l'aire de les piscines:** es realitza un pla anual de recollida i anàlisi de mostres.
- **Assessorament i avaluació:** dins del pla d'autocontrol i gestió, es visita la instal·lació i s'avalua el grau d'implementació del pla d'autocontrol. S'identifiquen les àrees de millora, i s'assessora i s'informa de les mesures correctores que cal instaurar.
- **Dossier tècnic:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions segons la normativa d'aplicació.

Els resultats del programa es comuniquen a cada ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En cas que es detectin deficiències de més risc, es comuniquen de manera urgent als ajuntaments.

Així mateix, quan els resultats indiquin altres situacions de risc, es proposen els serveis que Dipsalut ofereix per gestionar-les i corregir-les.

Normativa

- Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 177/2000, de 15 de maig, pel qual es modifica la disposició transitòria única del Decret 95/2000, de 22 de febrer, que estableix les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Decret 165/2001, de 12 de juny, de modificació del Decret 95/2000, de 22 de febrer, pel qual es fixen les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic.
- Reial Decret 742/2013, de 27 de setembre, pel qual s'estableixen els criteris tècnics i sanitaris de les piscines, i les seves modificacions.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost de referència de cada actuació és de 600 euros.

Sol·licitud

Del 3 d'abril al 18 d'abril del 2024.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

Els ajuntaments han d'identificar, a la sol·licitud, el personal municipal que efectuarà les operacions de manteniment higiènic i sanitari de les piscines. Han de verificar, si escau, que el personal designat disposa de la formació necessària per desenvolupar aquestes tasques. Si no és així, es poden inscriure als cursos de formació oferts per Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de l'Organisme de Salut Pública per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals

Cal recordar que el SIMSAP permet fer el seguiment de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar els resultats de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs per a operadors i mantenidors de piscines d'ús públic

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el lloc web de Dipsalut, apartat "Formació".

Suport Econòmic per al Personal de Socorrisme a les Piscines d'Ús Públic de Titularitat i/o de Gestió Municipal

Introducció

Les piscines són equipaments amb una alta afluència d'usuaris, i cal tenir presents un seguit de precaucions i serveis per protegir la seva salut.

L'objectiu d'una acurada gestió de la piscina és reduir al mínim els riscos relacionats amb l'ús d'aquests equipaments.

Els responsables de vetllar per la seguretat dels banyistes són els professionals del socorrisme aquàtic. La normativa regula quines són les característiques de les piscines, que estan obligades a disposar de socor-

ristes i el nombre de professionals necessaris en cada cas.

La primera prioritat dels legisladors, gestors i responsables de les piscines ha de ser garantir la seguretat de tots els usuaris.

L'any 2023, han estat 62 els ajuntaments que han sol·licitat aquest suport econòmic per a les despeses salarials dels equips de socorrisme. Dipsalut ha fet una aportació mitjana del 17.8% de la despesa subvencionable del servei.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Poden participar-hi tots els municipis que disposin de piscines municipals amb servei de socorrisme, sempre que el personal de socorrisme compleixi amb els requeriments que la normativa d'aplicació estableix per a l'exercici d'aquesta professió.

En aquest sentit, es recorda que la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport estableix que els socorristes aquàtics han d'estar inscrits al Registre Oficial de Professionals de l'Esport de Catalunya (ROPEC).

Objectius

- Dotar els ajuntaments del suport econòmic necessari per disposar d'unes piscines municipals segures i amb el servei de socorrisme necessari.

Accions

- Aprovar i concedir una línia de suport econòmic per a la despesa en personal de socorrisme a les piscines municipals, que els ajuntaments beneficiaris hauran de justificar, d'acord amb el que estableixen les bases i la convocatòria de la subvenció.
- Recollir i estudiar la informació generada pels ajuntaments en relació amb els serveis de socorrisme.

Normativa

- Reial Decret 878/2011, de 24 de juny, pel qual s'estableix el títol de tècnic esportiu en salvament i socorrisme i se'n fixen els ensenyaments mínims i els requisits d'accés.
- Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport, modificada per la Llei 7/2015.
- Decret 95/2000, de 22 de febrer, de les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic, modificat mitjançant el Decret 165/2001, de 12 de juny.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Ordenança general de subvencions de la Diputació de Girona.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a la convocatòria de subvenció que es publica al *Butlletí Oficial de la Província* de Girona i que també es pot consultar al web de Dipsalut.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa via electrònica a través de la **seu electrònica** de Dipsalut.

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges

Introducció

La salubritat de les platges ha d'estar inclosa dins les actuacions bàsiques que els ajuntaments del litoral porten a terme per a la protecció de la salut de les persones. A més, les platges són un dels espais on els usuaris perceben i avaluen la qualitat turística dels municipis.

Per facilitar la higiene i el confort dels usuaris, són moltes les platges on s'instal·len dutxes i rentapeus. Tot i que són considerats de baix risc, aquests equipaments podrien arribar a transmetre legionel·losi. Per aquest motiu, cal establir-hi accions de control i manteniment, tal com s'indica a la normativa vigent en matèria de prevenció i control del bacteri legionel·la.

El control analític que fa Dipsalut a les platges sol·licitades pels municipis es realitza en dos períodes diferents: a principis i a meitat d'estiu. Les mostres recollides són d'aigua, d'una banda, de dutxes i rentapeus per al control de legionel·losi, i de l'altra, de sorra de l'entorn de les dutxes i rentapeus per al control microbiològic.

Durant l'any 2023 i donada la situació de sequera, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), a la reunió de la Comissió de Seguiment de la Qualitat de les Platges i Aigües Litorals, realitzada el dimecres 7 de juny, va explicar que l'Acord GOV/1/2020 de 8 de gener, pel qual es va aprovar el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES), va establir un seguit de mesures i restriccions a partir de l'entrada en els diferents escenaris de sequera de cada Unitat d'Explotació.

Per a les dutxes públiques a les platges i zones de bany, el PES no va determinar cap mesura concreta, però sí que limitava les dotacions en alta per persona i dia. Així, l'ACA va recomanar que s'aturessin les dutxes de les platges per poder complir amb aquestes restriccions. Aquestes mesures i recomanacions per conservar els recursos hídrics, van fer que de bon inici la totalitat dels ajuntaments del litoral Gironí decidissin no oferir el servei de dutxes ni rentapeus a les platges l'estiu 2023.

Amb les dutxes aturades ens ha permès analitzar les sorres de la zona perimetral a la dutxa en condicions de sorra seca, eliminant la humitat que és un dels principals factors que afavoreixen el creixement microbià. Alhora, no disposar de dutxes afavoreix una desconnexió de la zona per part dels usuaris que a priori també ha de contribuir a la millora de la qualitat de la sorra d'aquestes zones.

Durant la temporada de bany 2023, Dipsalut ha avaluat la qualitat higiènica i sanitària de les sorres d'un total de 89 platges. Al tenir les dutxes aturades, les mostres recollides són únicament mostres de sorra perimetral de les dutxes i/o rentapeus per al control microbiològic.

Al llarg de l'estiu se n'han pres 214 mostres (100 d'elles es van realitzar al primer mostreig i 114 mostres al segon mostreig, efectuat a meitat d'estiu). S'ha observat que, en el primer mostreig, el 16% de les mostres presentaven resultats no satisfactoris, únicament per anomalies en el paràmetre d'enterococs fecals, en cap moment es va detectar E. Coli; mentre que en el segon mostreig el nombre de mostres de sorres amb qualificació no satisfactòria s'ha mantingut respecte el primer mostreig, i en aquest cas, sí, trobem 2 mostres amb detecció d'E.Coli. Tot i així, els resultats obtinguts a l'any 2023 milloren la qualitat de les sorres en relació als anys anteriors.

El paràmetre enterococs representa el major volum de deficiències detectades a les sorres de platja indistintament si la sorra es seca o humida, inclús independentment de la densitat d'usuaris que passen per la zona avaluada. Per tant, caldria adaptar i incrementar les tasques de manteniment i neteja de les platges posant especial èmfasi en aquelles zones que podem considerar crítiques (prop de rieres, escombraries, guinguetes, passeres, entre d'altres...).

Destinatari

Tots els ajuntaments del litoral gironí.

Objectius

- Avaluar i descriure les condicions higièniques i sanitàries de les platges del litoral gironí.
 - Avaluar i reduir el risc de transmissió de legionel·losi de les instal·lacions d'aigua de dutxes i rentapeus*.
 - Avaluar les condicions de salubritat de la sorra de les platges
- *Sempre que aquests equipaments estiguin operatius*

Accions

- Avaluar i descriure la qualitat higiènica i sanitària de l'aigua de les dutxes i rentapeus de les platges*.
- Descriure i caracteritzar estructuralment les dutxes i els rentapeus de les platges, com i on es connecten al servei d'aigua i identificar-ne els elements rellevants del circuit hidràulic.*
- Descriure i situar els equipaments i els elements de risc que poden afectar la salubritat de la sorra de les platges.
- Dissenyar i implantar:
 - Pla preventiu de manteniment higiènic i sanitari, de neteja i desinfecció de les dutxes i rentapeus de les platges per a la prevenció i control de la legionel·losi*.
 - Pla de control analític per verificar l'absència de legionel·la a les dutxes i els rentapeus.*
 - Pla de millores i mesures correctores en el cas de presència de legionel·la a les dutxes i els rentapeus.*
 - Pla de control analític destinat a avaluar la qualitat microbiològica de la sorra de la platja de l'entorn de les plataformes de les dutxes i els rentapeus.
- Elaborar, lliurar i explicar, en una reunió tècnica a cada ajuntament, un dossier tècnic per a cada municipi amb tota la informació i els registres necessaris per a una correcta gestió del risc de cada una de les platges.

**Sempre que aquests equipaments estiguin operatius*

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari d'actuacions següent:

- **Pla de descripció i caracterització de la platja:** es recull tota la informació necessària que permeti disposar de la descripció de la platja, de les dutxes i els rentapeus, dels sistemes de distribució d'aigua que les abasteixen i dels elements de més risc en relació amb la salubritat (rieres, punts d'accés...). La descripció es farà tant des del punt de vista estructural com operacional i de manteniment mitjançant la recollida d'aquella informació que sigui rellevant per dur a terme una correcta gestió higiènica i sanitària.
- **Pla de manteniment higiènic i sanitari de les dutxes i els rentapeus:** s'aplicaran les accions de neteja i desinfecció (annex 3B del Reial Decret 865/2003) necessàries per mantenir les dutxes i els rentapeus de les platges en un estat de salubritat correcte. La neteja i la desinfecció preventives

és una acció que es realitzarà cada any a principi de temporada de bany a la totalitat de dutxes i rentapeus sol·licitats, amb la freqüència i la metodologia establertes a la normativa. És responsabilitat de l'ajuntament realitzar el manteniment anual, i aquesta primera neteja i desinfecció preventiva a inici de temporada de bany.

En el marc del programa, Dipsalut efectuarà una altra neteja i desinfecció preventiva de tots els punts finals de les instal·lacions sol·licitades. És responsabilitat de l'ajuntament vetllar perquè aquest tractament es pugui fer de forma segura, corresponsabilitzant-se amb l'empresa proveïdora mitjançant l'establiment d'uns protocols de seguretat.

- **Pla de control de la qualitat de l'aigua de les dutxes i rentapeus:** l'objectiu d'aquest pla és determinar la presència o absència de *Legionella pneumophila* i quantificació de *Legionella spp* a una mostra representativa de les dutxes i rentapeus de les platges.

- **Pla de control de la qualitat de la sorra:** l'objectiu d'aquest pla és avaluar i conèixer la qualitat microbiològica de la sorra de la platja. La informació obtinguda serà comunicada a l'ajuntament perquè complementi la informació utilitzada per definir els protocols municipals de neteja de platges.
- **Dossier tècnic de les platges:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou tota la informació necessària per a la gestió correcta del risc de les dutxes i platges.

Els resultats del programa es comuniquen a cada ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En cas que es detecti legionel·la amb el mètode analític de cultiu en placa, Dipsalut ofereix de manera immediata la neteja i desinfecció de la instal·lació, dels punts finals i del sistema de canonades, prèvia instal·lació per part de l'ajuntament del *bypass* o punt d'injecció a l'inici de la distribució de canonades. Aproximadament quinze dies després d'aplicar les mesures correctores, es tornen a prendre mostres per verificar-ne l'eficàcia. A més, es recomanen una sèrie d'accions per corregir i gestionar les situacions de risc detectades.

En cas que els resultats indiquin situacions de risc que no siguin la presència de legionel·la, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut pot oferir-los per corregir-les i gestionar-les.

Normativa

- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.
- Ordre de 31 de juliol de 1972 sobre les normes per a la seguretat humana en llocs de bany.
- Reial Decret 865/2003, de 4 de juliol, pel qual s'estableixen els criteris higiènics i sanitaris per a la prevenció i el control de la legionel·losi.
- Decret 352/2004, de 27 de juliol, de les condicions higièniques i sanitàries per a la prevenció i el control de la legionel·losi.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

El cost de referència mitjà per al conjunt d'accions a cada platja és de 780 euros.

Sol·licitud

Del 3 d'abril al 18 d'abril del 2024.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del **SIMSAP**.

En la sol·licitud, els ajuntaments han d'identificar el personal municipal responsable de dur a terme les operacions de manteniment higiènic i sanitari i de prevenció de la legionel·losi. Han de verificar, si escau, que el personal designat disposa de la formació descrita a la normativa. En cas que no sigui així, poden inscriure'l al programa de formació de Dipsalut.

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat, es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i l'acompanyament.

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment de les actuacions que l'Organisme de Salut Pública està efectuant al municipi. A més, es poden consultar les accions i els resultats de catàlegs anteriors.

Suport econòmic per a la Seguretat, Vigilància, Salvament i Socorrisme a les Platges

Introducció

A més de l'estat sanitari de les sorres i els equipaments, hi ha un altre factor que contribueix a fer de les platges un entorn més o menys segur. Es tracta dels serveis de vigilància i salvament.

Es considera una platja segura aquella que disposa d'aquests serveis, juntament amb les infraestructures i els recursos humans necessaris per proporcionar-los de manera adequada.

La campanya de platges d'aquest estiu 2023, iniciada el 15 de juny i que va finalitzar el passat 15 de setembre, s'ha tancat amb el balanç de 25 persones mortes a les platges catalanes. L'any passat, la xifra de persones ofegades a les platges va ser igual. Les 25 persones que han mort aquest estiu ho han fet majoritàriament en platges de la Costa Daurada (11); seguit de 7 a la Costa Brava; 6 a Barcelona i 1 a les Terres de l'Ebre. Pel que fa al sexe, 17 han estat homes i només 8 han estat dones. De les persones que han perdut la vida a les platges catalanes, 12 tenien més de 70 anys; 5 entre 50 i 70 anys; 7 entre 20 i 50; i 1 menor d'edat. Aquest estiu el major nombre d'ofegaments mortals han tingut lloc el mes de juliol (11), un mes on han pre-

dominat els dies de sol i calor combinats amb mala mar.

El nombre de víctimes mortals per ofegaments a les platges de la Costa Brava durant aquest estiu, representa una reducció del 36% del nombre de morts respecte al mateix període de la campanya de platges de l'any passat, que va ser especialment negre a la costa gironina.

El 2023, els 19 municipis del litoral gironí que han sol·licitat la subvenció per a accions de seguretat, vigilància i salvament a les seves platges s'han beneficiat d'aquest suport econòmic. El total de la despesa subvencionable de les sol·licituds ha estat de prop de 4 milions d'euros. Dipsalut ha fet una aportació mitjana del 15% del cost dels serveis.

L'experiència en el desenvolupament d'aquest programa ha demostrat la conveniència de la seva continuïtat per tal de millorar la seguretat dels usuaris d'aquests espais. També s'ha posat de manifest que alguns ajuntaments, degut al clima i l'afluència de banyistes, han necessitat ampliar el període d'activitat del servei de socorrisme a la platja.

Destinatari

Tots els ajuntaments del litoral gironí.

Es recorda que la Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport estableix que els socor-

ristes aquàtics han d'estar inscrits al Registre Oficial de Professionals de l'Esport de Catalunya (ROPEC).

Objectius

- Dotar els ajuntaments del suport econòmic necessari per disposar d'unes platges segures, amb els serveis de vigilància, salvament i socorrisme i les infraestructures d'abalisament necessàries.

Accions

- Aprovar i concedir una línia de suport econòmic per a la seguretat, la vigilància, el salvament i el socorrisme a les platges, que els ajuntaments beneficiaris hauran de justificar amb la presentació de la memòria d'activitats i el compte justificatiu.
- Recollir i estudiar la informació generada pels ajuntaments en relació amb els serveis de seguretat, vigilància, salvament i socorrisme.

Normativa

- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes.
- Ordre de 31 de juliol de 1972 sobre les normes per a la seguretat humana en llocs de bany.
- Llei 3/2008, de 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Ordenança general de subvencions de la Diputació de Girona.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a la convocatòria de subvenció que es publica al *Butlletí Oficial de la Província de Girona* i que també es pot consultar al web de Dipsalut.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa via electrònica a través de la **Seu Electrònica** de Dipsalut.

Suport a la Gestió de la Salubritat de les Sorreres Infantils

Introducció

Les sorreres situades a les àrees de jocs infantils dels espais verds d'ús públic, escoles de primària i llars d'infants, són espais que ajuden a desenvolupar les habilitats dels més petits. Alhora, però, poden comportar determinats riscos derivats, per exemple, d'una higiene insuficient de la sorra.

La Comissió de Jardineria i Paisatgisme del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Pèrits Agrícoles de Catalunya va publicar dues normes tecnològiques que donen el marc de referència necessari per a la gestió de sorreres ubicades als espais d'ús públic.

Amb aquest programa, Dipsalut dona suport als municipis en la gestió dels riscos per a la salut que poden confluïr en les sorreres infantils.

L'any 2023, s'ha avaluat la qualitat higiènica i sanitària de 284 sorreres infantils dels 110 municipis que han sol·licitat el servei.

Presentem les dades anuals completes de l'any 2022, amb aquest programa el 70,4% de les sorres analitzades disposen de les condicions microbiològiques adients en el moment del mostreig i s'ha detectat contaminació microbiològica per enterococs fecals en un 25,3% de les mostres; per *Escherichia coli*, en un 6,8%; i per ous de nematodes (*Ascaris i Toxocara*), en un 3,2%. S'ha informat a tots els ajuntaments de l'estat de les seves sorreres i es posa especial atenció en aquells municipis amb sorreres on s'han trobat alteracions microbiològiques per tal que apliquin les mesures correctores necessàries per eliminar el/s paràmetres alterats. A banda dels resultats comunicats als ajuntaments se'ls ha recomanat corregir altres anomalies relatives a la seguretat d'ús, el disseny, la construcció o el manteniment d'aquests espais.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Avaluar les condicions de salubritat de les sorreres d'àrees de jocs infantils d'escoles de primària, llars d'infants i parcs públics.
- Descriure i avaluar les condicions de seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment de les sorreres infantils.
- Proveir els ajuntaments dels serveis necessaris per a l'avaluació i el control de la salubritat de les sorres.
- Proposar les mesures preventives i correctores als ajuntaments per a la millora de la salubritat de les sorreres.

Accions

- Elaborar i implementar un pla de control analític per avaluar la qualitat sanitària de la sorra amb la determinació dels paràmetres microbiològics i parasitològics descrits a la NTJ 13J:1998 (higiene de les sorreres en àrees de jocs infantils).
- Realitzar o desenvolupar un pla de descripció i avaluació de les condicions de seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment a partir de la NTJ 09S:1998 (sorreres en àrees de jocs infantils).
- Proveir del suport tècnic necessari els ajuntaments i altres autoritats sanitàries en cas de presència de contaminació per microorganismes.

Desenvolupament de les actuacions

El proveïdor de les tasques associades al programa es posa en contacte amb els responsables municipals per fixar la data i l'hora de visita per conèixer les instal·lacions i fer les actuacions determinades al programa.

- **Pla de descripció i avaluació de les condicions de seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment:** es visiten les sorreres per recollir la informació necessària que permeti disposar de la descripció de la sorra i els seus elements. S'avalua la zona de joc i la sorra per detectar i descriure els elements que poden suposar un risc en relació amb la seguretat d'ús, disseny, construcció i manteniment per aplicar-hi les mesures correctores necessàries.
- **Pla de control analític de la qualitat de la sorra:** es realitza un pla anual de recollida i anàlisi de es re-

alitza un pla anual de recollida i anàlisi de mostres per verificar la qualitat microbiològica i parasitològica de la sorra.

- **Dossier tècnic:** s'elabora, s'actualitza i es lliura a l'interlocutor municipal un dossier tècnic que inclou la documentació necessària per a la gestió correcta del risc de les instal·lacions.

Els resultats del programa es comuniquen a l'ajuntament i s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

En el cas que els resultats indiquin situacions de risc, es proposen a l'ajuntament els serveis que Dipsalut ofereix per gestionar-les i corregir-les. Els resultats s'introdueixen al Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

Normes tecnològiques de referència

- NTJ 09S: 1998. Sorreres en àrees de jocs infantils.
- NTJ 13R: 1998. Higiene de les sorreres en àrees de jocs infantils.

Cost i finançament

Programa de servei cofinançat per Dipsalut i els ajuntaments mitjançant una taxa variable (que es calcula en funció del cens de la població del municipi i del nombre d'actuacions sol·licitades). Podeu consultar l'ordenança fiscal reguladora de la taxa per a la prestació del servei de gestió i control del risc derivat de

l'ús de sorreses infantils al web de l'Organisme de Salut Pública.

El cost de referència per a cada actuació del programa és de 195 euros. En funció de la població del municipi i del nombre d'actuacions sol·licitades, Dipsalut assumeix entre un 30% i un 90% del cost de l'actuació.

Taxa bàsica

Municipis	Taxa/instal·lació
Fins a 1.500 hab.	19,50 €
De 1.501 a 5.000 hab.	39,00 €
De 5.001 a 15.000 hab.	58,50 €
De 15.001 a 25.000 hab.	78,00 €
De més de 25.000 hab.	97,50 €

Taxa a partir del nombre d'actuacions

Municipis	Taxa/instal·lació	Nombre d'actuacions
Fins a 1.500 hab.	58,50 €	Superior a 3
De 1.501 a 5.000 hab.	78,00 €	Superior a 4
De 5.001 a 15.000 hab.	97,50 €	Superior a 6
De 15.001 a 25.000 hab.	117,00 €	Superior a 8
De més de 25.000 hab.	136,50 €	Superior a 12

Sol·licitud

Del 29 de novembre al 21 de desembre del 2023.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa per via electrònica des del Sistema d'Informació Municipal de Salut Pública (SIMSAP).

Per al correcte desenvolupament del programa sol·licitat es requereix el compromís de l'ajuntament a l'hora de coordinar-se amb el proveïdor de Dipsalut per dur a

terme les tasques prèvies indispensables per a la realització de les accions del programa, facilitar l'accés i, si escau, l'acompanyament als equipaments municipals

Cal recordar que el SIMSAP permet fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar els resultats de Catàlegs anteriors.

Suport Econòmic a les Actuacions per a la Lluita i el Control Integrat de Plagues Urbanes

Introducció

Entenem com a plaga urbana un conjunt d'éssers vius que, per la seva abundància i les seves característiques, poden ocasionar problemes sanitaris, molèsties o altres inconvenients a les persones.

La repercussió sobre la salut més important de la presència de plagues és la transmissió de microorganismes patògens causants de malalties que, en alguns casos, es poden distribuir entre poblacions humanes.

La Llei 18/2009, de salut pública, estableix com a servei mínim dels ens locals la gestió dels riscos per a la salubritat derivats dels animals domèstics i peridomèstics, i de les plagues.

Tal com recull la normativa, és competència dels ens locals la identificació i la lluita contra les plagues que puguin afectar la via pública i els espais públics, els edificis d'habitatges particulars, els centres educatius de primària i llars d'infants, i els centres esportius i les piscines.

Dipsalut ofereix aquest programa de suport econòmic als ajuntaments, que cobreix les actuacions que desenvolupin per a l'erradicació i el control de plagues urbanes, inclòs el mosquit tigre, i les accions desenvolupades dins l'espai urbà per al control de la Vespa velutina (vespa asiàtica), ja que la seva presència suposa un risc per a la salut de les persones, per aquells conceptes descrits a les bases de la subvenció.

L'any 2022-23, un total de 176 ajuntaments han sol·licitat la subvenció biennal per a actuacions de control de plagues urbanes realitzades als seus termes municipals. El control de rosegadors ha estat el més sol·licitat, amb un total de 154 municipis, seguit del control del mosquit tigre, amb 101 municipis. Pel que fa a la vespa asiàtica, l'han demanat 80 municipis. El control de coloms, 28; gavians, 7; i estornells, 5 municipis. Dipsalut ha fet una aportació mitjana del 59,35% de la despesa subvencionable del servei.

Destinataris

Poden concórrer a la convocatòria d'aquest programa de suport econòmic els ajuntaments de la demarcació de Girona. Els municipis que pertanyen a la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària del Servei de Control de

Mosquits de la Badia de Roses i del Baix Ter queden exclosos de la subvenció de les despeses generades en el control del mosquit tigre.

Objectius

- Dotar els ajuntaments dels recursos econòmics necessaris per poder lluitar contra les plagues urbanes presents als seus municipis.
- Sol·licitar als ajuntaments tota la informació relacionada amb les plagues existents al territori i les

formes de lluita per dotar Dipsalut de la informació necessària que permeti, en un futur, planificar una línia de suport tècnic integral a la lluita contra les plagues.

Accions

- Publicar i concedir la línia de suport econòmic.
- Recollir i estudiar la informació generada pels ajuntaments en relació amb el desenvolupament dels plans de lluita integrada contra plagues urbanes.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Ordenança general de subvencions de la Diputació de Girona.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

La propera convocatòria es publicarà al *Butlletí Oficial de la Província de Girona* i al lloc web de Dipsalut. Com sempre, els ajuntaments interessats hauran de presentar la sol·licitud d'aquest programa a través de la **Seu Electrònica** de Dipsalut.

Suport a la Gestió dels Riscos Derivats de la Presència del Mosquit Tigre (*Aedes albopictus*)

Introducció

El mosquit tigre es va detectar per primer cop a Catalunya l'any 2004. Des de llavors, seguint el mateix model d'expansió que en altres països, s'ha estès pràcticament arreu del territori.

En la lluita contra la seva expansió, són tan importants les mesures de vigilància i control que s'impulsen des de les administracions i es duen a terme als espais públics, com les actituds individuals dels ciutadans que eliminen les zones de cria als espais privats. Cal recordar que només dos de cada deu dels possibles punts de cria del mosquit tigre es troben a l'espai públic.

Per aquest motiu, el suport de Dipsalut en la lluita contra el mosquit tigre inclou, des dels inicis, els dos espais. Les campanyes de sensibilització ciutadana i el projecte educatiu a les escoles, són exemples d'accions adreçades a la reducció de la densitat de l'insecte als espais privats. L'atenció de situacions d'alerta comunicades pels ajuntaments, i la realització de 169 cartografies dels possibles punts de cria als municipis són exemples d'accions de control de la població de l'insecte als espais públics.

L'any 2010, la Generalitat va crear la Comissió Interinstitucional per a la Prevenció i Control del Mosquit Tigre a Catalunya, que va passar a assumir el lideratge i a elaborar l'estratègia per a la lluita contra l'insecte. Llavors s'estableix que la presència del mosquit tigre s'ha de considerar com una plaga urbana i que la lluita contra aquesta és competència dels ajuntaments.

La rellevància del control dels mosquits, a banda de les molèsties que ocasionen les seves picades, rau en la capacitat que tenen de provocar importants brots de malalties tropicals emergents, les arbovirosis. Per

evitar-ho, el Departament de Salut fa activar el sistema de vigilància epidemiològica quan detecta una persona sospitosa de patir-ne una. Aquest sistema suposa la realització d'una inspecció entomològica. L'objectiu de l'estudi és evitar que la persona sospitosa de patir la malaltia sigui picada per un mosquit tigre i, que aquest, la pugui transmetre després picant a una persona sana. Es fa identificant la quantitat de mosquits tigre i les seves larves dins d'un determinat radi al voltant de la persona afectada, i recomanant les accions que des dels municipis s'han d'emprendre per eliminar-los.

No obstant això, el paper preventiu dels municipis en el control de la transmissió d'aquestes malalties, també, és clau, en el sentit que cal fer les aplicacions de larvicida en els embornals abans no es detecti una persona sospitosa de patir d'aquestes malalties.

Fins a setembre de 2023, Dipsalut ha donat suport a 16 municipis, que van rebre l'avís de l'alerta epidemiològica, realitzant-los 27 inspeccions entomològiques. Dels casos reportats, 7 han estat positius a Dengue i 4 han estat casos probables de Dengue. No ha estat comunicat cap aïllament de virus dels 38 mosquits capturats en trapes i enviats a laboratori del Centre de Recerca en Sanitat Animal (CRESA).

Aquest 2023, s'ha constatat que el mosquit tigre s'ha establert a Ripoll, amb la qual cosa ja són 191 municipis gironins amb presència d'aquest insecte. S'ha actuat en 40 incidències comunicades per part dels ajuntaments i s'ha realitzat el projecte educatiu a 145 escoles que representen 5281 alumnes. Enguany, s'ha engegat "El mosquit tigre al casal", extrapolant l'experiència del projecte educatiu a 190 infants i joves de set casals municipals.

Destinatari

Aquest programa s'adreça als ajuntaments dels municipis amb presència consolidada de mosquit tigre.

Objectius

- Dotar els ajuntaments i el seu personal de les eines, el coneixement i la formació suficients per poder dur a terme la lluita antilarvària als espais públics.
- Establir sistemes de control de la població de mosquit tigre que en dificultin la propagació.
- Informar i sensibilitzar la població sobre conductes adreçades a impedir l'expansió del mosquit tigre i a reduir-ne la densitat.

Accions

Les accions incloses al programa responen a tres eixos principals d'actuació:

- Assessorament, formació i capacitació tècnica als ajuntaments:
 - Assessorament en relació amb la redacció d'una ordenança municipal.
 - Eines per a una gestió eficient del programa: cartografia de possibles punts de cria, assessorament tècnic i formació cívica i ambiental, i avaluació de controls antilarvaris.
- Informació, difusió i sensibilització de la població:
 - Programa educatiu a escolars.
 - Campanyes informatives als mitjans de comunicació.
 - Accions pedagògiques i de sensibilització.
 - Creació d'una xarxa de voluntaris per conèixer l'activitat de mosquits adults al municipi.
 - Vigilància i coordinació:
 - Accions de vigilància entomològica per conèixer l'expansió del mosquit i la densitat de població existent i per coordinar les accions de lluita necessàries.

Desenvolupament de les actuacions

- **Calendari d'actuacions:** el proveïdor del programa es posa en contacte amb els interlocutors municipals per establir el calendari. Els municipis que vulguin dirigir-se al Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i del Baix Ter per explicar la seva situació i que es puguin valorar les actuacions que cal desenvolupar poden fer-ho per telèfon (972 451 231) o per correu electrònic (info@mosquitigregirona.cat).
- **Dossier tècnic:** s'elabora un dossier tècnic amb les actuacions dutes a terme als municipis i els seus resultats. Aquestes dades s'inclouran a la memòria anual d'actuacions del programa.
- **Projecte educatiu:** el Servei de Control de Mosquits es posa en contacte amb els centres escolars per oferir-los el projecte educatiu, que es durà a terme a tots els centres que el sol·licitin.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

Sol·licitud

No requereix sol·licitud.

En el SIMSAP es pot consultar la memòria anual d'ac-

tuacions, on es recull les actuacions dutes a terme durant l'any i alhora es poden consultar els resultats de Catàlegs anteriors.

Control i Gestió de Riscos Derivats de la Presència de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà

Introducció

Els simúlids són una família de dípters coneguts genèricament com a “mosca negra”. El seu hàbitat preferit són els entorns amb vegetació prop de rius i torrents. La posta d'ous i el desenvolupament de les larves es fa a l'aigua. Les femelles són molt agressives i produeixen unes picades doloroses. El control de les plagues de mosca negra es fonamenta en la limitació del desenvolupament de les seves larves.

Per gestionar els riscos derivats d'aquests insectes, Dipsalut aplica la lluita biològica contra les larves al riu Ter al seu pas per les comarques del Gironès i el Baix Empordà. L'experiència assolida ha permès predir amb exactitud el moment en què cal fer el tractament anti-larvari. D'aquesta manera, s'ha pogut millorar l'efectivitat i l'eficiència econòmica de les accions.

El desenvolupament continuat d'aquest servei ha fet possible que la incidència i les molèsties ocasionades per aquesta plaga s'hagin reduït significativament, i mantingut, a un nivell baix.

L'any 2023, tant el cabal com la temperatura del riu Ter han sigut històricament anòmals. La situació tan precària durant la primavera als embassaments de Sau i Susqueda, i les restriccions del regadiu per la sequera,

han generat un cabal històricament baix, i en conseqüència, una temperatura de l'aigua elevada.

El control de simúlids d'aquest període 2023 ha sigut força similar al de l'any anterior, amb un primer tractament primerenc al març, seguit de quatre tractaments més fins a l'agost, aplicant un total 906 litres i 125 kg de Bti (*Bacillus thuringiensis israelensis*) amb una dosificació mitjana obligadament elevada de 7,6 Litres/m³, permetent un notable control de la mosca negra al tram baix del riu Ter.

L'objectiu del control per evitar problemes de simúlids a l'àrea és assolir un llindar de densitat per sota les 50.000 larves per quilogram de macròfit. La monitorització de la densitat ha permès determinar les dates exactes de les cinc aplicacions realitzades per a un control eficient. La primera a principis de març, dues seguides la primera quinzena de maig, seguides d'una quarta a finals de juny i la darrera a mitjans d'agost.

Dipsalut desenvolupa aquest programa coordinadament amb la Mancomunitat Intermunicipal Voluntària del Servei de Control de Mosquits de la Badia de Roses i el Baix Ter.

Destinatariis

Ajuntaments de les comarques del Gironès i el Baix Empordà situades dins l'àrea de difusió de la població de simúlids de la conca del riu Ter i els seus afluents.

Objectius

- Establir sistemes de vigilància que permetin conèixer l'àmbit geogràfic de difusió dels simúlids a la demarcació de Girona.
- Instaurar sistemes de control de la població de simúlids.

Accions

Vigilància i control de les poblacions descrites al Programa de Control de Simúlids a les Comarques del Gironès i el Baix Empordà.

Desenvolupament de les actuacions

- Seguiment de les poblacions larvàries i aplicació de productes larvicides al riu Ter en els trams del Gironès i el Baix Empordà.
- Un cop finalitzat el programa, elaboració d'un informe sobre les actuacions dutes a terme i l'evolució de les poblacions de mosca negra en els diferents trams del riu sota control.
- Comunicació dels resultats de les actuacions als ajuntaments i als integrants de la Comissió Tècnica per a la Prevenció i Control de la Mosca Negra a les Comarques de Girona.

Normativa

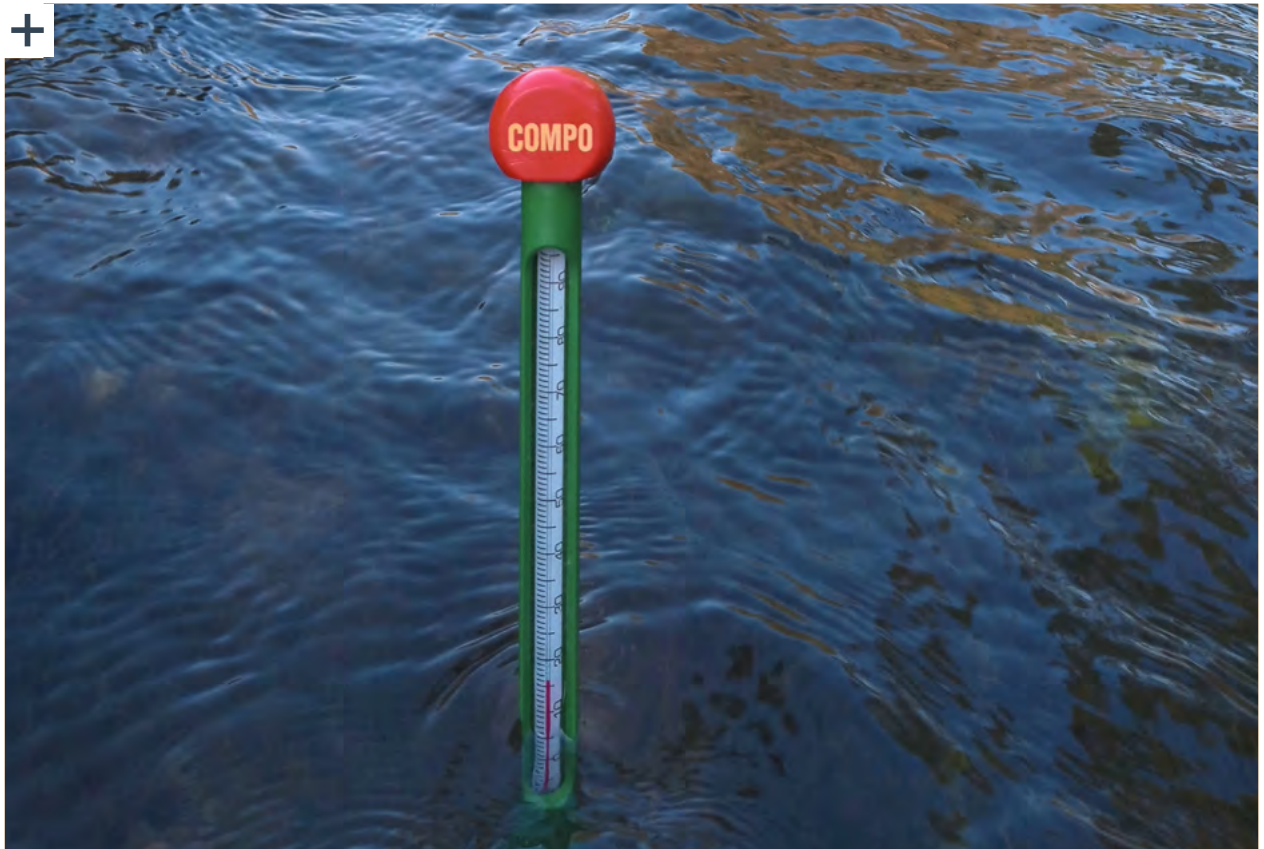
- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut. És, per tant, gratuït per als ajuntaments.

Sol·licitud

No requereix sol·licitud.

Seguretat alimentària

Garantir la higiene i la seguretat dels aliments és bàsic per poder preservar la salut de les persones que els consumeixen. Les precaucions han d'estar presents al llarg de tot el procés, des que s'obtenen o es produeixen els aliments fins que els mengem. Professionals i particulars han de conèixer i seguir les pautes d'higiene alimentària per reduir els riscos associats al consum d'aliments

La política en seguretat alimentària ha de consistir a protegir la salut i els interessos dels consumidors, a procurar que la ciutadania estigui sensibilitzada i ben informada i a possibilitar que tingui plena confiança en la seguretat dels aliments que consumeix.

S'ha d'adoptar una estratègia global i integrada que reculli tots els aspectes de la cadena de producció d'aliments, des del sector primari fins al consumidor final, i que tingui també com a objectiu que tota la població pugui accedir a una alimentació segura i sana.

Per assolir-ho, cal la col·laboració de tots els participants en la cadena alimentària, inclosos els consumidors. Cal també el compliment de les normatives d'higiene, manipulació i qualitat per part de tots els sectors implicats en la producció i comercialització dels aliments.

Les administracions, tant locals com nacionals, han d'oferir assessorament per a la implantació dels requisits necessaris d'higiene per a cada etapa del procés d'elaboració i comercialització d'aliments, i han d'establir mecanismes de vigilància i control del seu compliment.

Aquesta línia del Catàleg s'emmarca dins les fites descrites pels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 2, que promou assolir la seguretat alimentària; 3, per a garantir una vida sana; i 12, que busca modalitats de consum i producció sostenibles. Es mira de transmetre coneixements i habilitats, a través de l'edició i distribució de material divulgatiu, per poder mantenir una alimentació sana i equilibrada, reduir el sobrepès, millorar la salubritat dels aliments i optar per modalitats de consum sostenibles, entre d'altres. La feina en aquest darrer àmbit, així com les accions de formació per a personal manipulador d'aliments del comerç minorista i la restauració, també s'alineen amb l'ODS 4 (educació de qualitat i oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida).

La seguretat alimentària és una de les fites recollides als Objectius de Desenvolupament Sostenible

ODS 2: "Posar fi a la fam, assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible"

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 12: "Garantir modalitats de consum i producció sostenibles"

Programa de Suport a la Gestió de la Seguretat Alimentària de Competència Municipal Pt13)

Introducció

La seguretat alimentària forma part d'una estratègia global de la Unió Europea en la qual també estan implicats la salut i el benestar dels animals i les plantes. L'objectiu és assegurar-la des de la granja fins a la taula del consumidor.

A Catalunya, en la mateixa direcció europea, es va redactar el Pla de Seguretat Alimentària 2022-2026, un model integrat i relacional d'intervenció pública per impulsar els principis de coordinació, cooperació i transversalitat i que atorga un paper destacat als sectors empresarials i als consumidors.

Pel que fa al sector públic, la Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, estableix (a l'apartat f de l'article 52) que la gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, del servei i la venda directa d'aliments preparats als consumidors (com a activitat principal o complementària d'un establiment), és de competència municipal.

La voluntat de Dipsalut és oferir als ajuntaments el suport tècnic necessari per que es pugui realitzar el cens municipal d'establiments minoristes, així com la difusió d'aspectes de la seguretat alimentària i la formació del personal municipal i altres manipuladors d'aliments.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Informar els ajuntaments de l'abast de les seves competències pel que fa a la gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris.
- Difusió d'informació sobre seguretat alimentària i consum sostenible en l'àmbit municipal.
- Millorar els coneixements dels treballadors del comerç minorista d'alimentació i la restauració per a elaborar aliments segurs.
- Facilitar l'elaboració del Cens municipal d'establiments alimentaris minoristes i de restauració.

Accions

- Promoure la formació dels tècnics municipals en l'elaboració del cens d'establiments de comerç minorista d'alimentació i de restauració de competència municipal.
- Editar, distribuir i difondre materials i suports que recullin els principis bàsics per aconseguir aliments segurs en el sector del comerç minorista de l'alimentació i la restauració: els ajuntaments tenen a la seva disposició tríptics dels plans d'autocontrol que cal implementar per controlar i gestionar els riscos en els aliments, perquè els distribueixi entre els establiments alimentaris del seu municipi.
 - Pla de control de l'aigua.
 - Pla de neteja i desinfecció.
 - Pla de control de plagues i altres animals indesejables.
 - Pla de formació i capacitació del personal en seguretat alimentària.
 - Pla de control de proveïdors.
 - Pla de traçabilitat.
 - Pla de control de temperatures.
 - Pla de manteniment i calibratge d'instal·lacions, estris i equipaments.
 - Pla de control dels al·lèrgens i les substàncies que provoquen intolerància alimentària.
 - Pla de control dels subproductes i els residus

A més, es posa a disposició dels ajuntaments la guia de bones pràctiques per garantir aliments segurs *Ho fem bé? Ho hem de fer bé!*, elaborada i editada per Dipsalut.

A la pàgina web de Dipsalut també s'hi troba disponible el material següent:

- Recursos divulgatius destinats a paradistes de fires i mercats: *Guia de pràctiques correctes d'higiene per a la venda d'aliments en mercats no sedentaris i fires*, editada pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
- Material destinat a petites i mitjanes empreses: *Guia per a la implantació d'un sistema d'autocontrol de la qualitat a les petites i mitjanes empreses agroalimentàries*, editada pel Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya.
- En la versió digital d'aquest catàleg (a la pàgina web de Dipsalut), trobareu l'enllaç amb el web de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, on veureu material divulgatiu per al control del malbaratament alimentari. Al web de Canal Salut, podreu trobar, entre altres informacions, el *Decàleg salut i benestar*, que recull consells d'alimentació equilibrada i consum moderat d'alcohol.

Desenvolupament de les actuacions

Dipsalut donarà suport tècnic i formatiu a l'elaboració dels censos d'establiments minoristes d'alimentació i de restauració municipals.

L'Organisme posa a disposició dels ajuntaments gironins material divulgatiu i cursos de formació sobre seguretat alimentària. Els treballadors de comerç minorista d'alimentació i restauració que exerceixen la

seva tasca en equipaments municipals, poden inscriure's als cursos bàsics de formació per a manipuladors d'aliments.

Aquest programa facilita als consistoris la difusió de la informació sobre seguretat alimentària entre els responsables d'aquests establiments.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.
- Reglament (CE) 852/2004, de 29 d'abril, relatiu a la higiene dels productes alimentaris.
- Reial Decret, 1021/2022, de 13 de desembre, pel que es regulen determinats requisits en matèria d'higiene de la producció i comercialització dels productes alimentaris en establiments de comerç minorista

Cost i finançament

Programa de servei gratuït per als ajuntaments.

Sol·licitud

No requereix sol·licitud.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs bàsic de formació per a manipuladors d'aliments del comerç minorista i la restauració.

- Curs sobre l'elaboració del cens municipal d'establiments alimentaris

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el lloc web de Dipsalut, apartat "Formació".

Suport tècnic en protecció de la salut

La tipologia dels factors de risc que es poden presentar en el dia a dia de la salubritat pública municipal és molt diversa. La voluntat de Dipsalut és oferir als ajuntaments el suport necessari per a la gestió de les situacions de risc, sigui quina sigui la seva naturalesa.

L'ajuntament és l'administració pública de proximitat per excel·lència, i sovint és qui ofereix la primera resposta a les necessitats i les problemàtiques de la població. Per tant, els ajuntaments es troben amb la necessitat i la voluntat d'intervenir, però sovint sorgeixen preguntes com Què cal fer? Com s'ha de fer? Amb quins recursos?

En els grans àmbits de la protecció de la salut en els quals les administracions locals tenen assignades competències –sanitat ambiental, medi ambient urbà, aigües de consum humà, equipaments públics i indrets habitats, seguretat alimentària i policia mortuòria–, poden aparèixer riscos físics, químics o microbiològics que suposen una gran diversitat de situacions.

Amb aquest Catàleg de serveis s'ha fet l'esforç de recollir programes de suport i assessorament per a una part important dels aspectes descrits a les competències municipals en protecció de la salut. Conscients de la impossibilitat de preveure i proposar programes per a la totalitat de situacions que es poden presentar en el dia a dia municipal, la voluntat de Dipsalut és oferir als ajuntaments el suport necessari per a la gestió de les situacions de risc, sigui quina sigui la seva naturalesa

Aquesta línia impacta sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible que puguin estar relacionats amb les accions realitzades pels ajuntaments comptant amb el Programa de Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut (bàsicament ODS 3, 4, 6 i 11)

Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut

Introducció

La Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública, estableix que els ens locals són competents per prestar els serveis mínims següents en l'àmbit de la protecció de la salut:

- La gestió del risc per a la salut derivat de la contaminació del medi.
- La gestió del risc per a la salut pel que fa a les aigües de consum públic.
- La gestió del risc per a la salut en els equipaments públics i els indrets habitats, incloses les piscines.
- La gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, la restauració, la producció d'àmbit local i el transport urbà d'aliments.
- La gestió del risc per a la salut derivat dels animals domèstics, peridomèstics i de les plagues.
- La policia sanitària mortuòria en l'àmbit de les competències locals.
- Qualsevol altra activitat de competència local relacionada amb la gestió en matèria de protecció de la salut, de conformitat amb la legislació vigent.

Els programes d'aquest catàleg tenen com a objectiu donar el suport necessari als ajuntaments en gran part de les competències de l'àmbit de la protecció de la salut. Amb el Programa d'Assessorament i Suport a Polítiques Municipals de Protecció de la Salut, Dipsalut ofereix suport davant d'altres riscos de naturalesa diversa que puguin afectar els municipis. Aquest servei s'emmarca en la línia d'activitats d'assistència tècnica i econòmica als ajuntaments.

L'any 2023, 25 municipis han demanat aquest servei, amb una important diversitat de situacions relacionades amb la salubritat pública municipal. S'han rebut 11 sol·licituds per suport tècnic en reformes estructurals de sistemes d'aigua sanitària, reg o bany, per reduir el risc de proliferació de legionel·la i per adequar-les a la normativa sanitària vigent. També hi ha hagut 14 sol·licituds adreçades a la millora d'abastaments d'aigua potable, amb la instal·lació d'auto-analitzadors i sistemes de telecontrol amb els nous paràmetres que marca la normativa.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

Dotar els ajuntaments del suport i l'assessorament tècnic necessaris per fer front a qualsevol situació de risc en protecció de la salut que hagin de gestionar en l'àmbit de les seves competències.

Accions

Es realitza l'assessorament de totes aquelles accions necessàries per a la gestió del risc detectat per l'ajuntament.

Desenvolupament de les actuacions

Un cop rebuda la sol·licitud, en funció de la naturalesa del risc detectat, s'avaluarà quines han de ser les mesures que cal implantar per a una gestió correcta i de

quina naturalesa ha de ser el suport que Dipsalut pot oferir a l'ajuntament sol·licitant.

Normativa

- Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya.
- Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.
- Llei 18/2009, de 22 d'octubre, de salut pública.

Cost i finançament

Programa de servei directe gratuït per als ajuntaments

Sol·licitud

Del 29 de novembre de 2023, i fins a la fi del període de vigència d'aquest Catàleg.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud d'aquest programa des del **SIMSAP**.

Estils de vida

L'estil de vida és el conjunt de comportaments i actituds d'una persona, la seva manera de viure. Aquests patrons de comportament tenen un gran pes sobre la seva salut.

Els estils de vida estan determinats, en bona part, per les característiques personals, les interaccions socials i les condicions de vida (econòmiques, ambientals, laborals...).

Per tot això, si es volen promoure la salut i el benestar, cal incidir en els estils de vida individuals i col·lectius. I per aconseguir-ho, cal actuar sobre els factors que els condicionen.

Des de l'administració pública, s'ha d'anar molt més enllà de proporcionar informació a la ciutadania. Es poden dur a terme intervencions diverses per enfortir les capacitats individuals, perquè les persones puguin modificar les seves condicions de vida i per promoure estils de vida saludables.

La combinació de les diverses estratègies ha d'anar, a més, orientada en dues dimensions: la individual i la social. Només així es poden produir canvis significatius i estables.

Els programes inclosos en aquest apartat estan alineats i contribueixen als Objectius de Desenvolupament Sostenible següents

ODS 3: "Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats"

ODS 4: "Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom"

ODS 5: "Aconseguir la igualtat de gèneres i apoderar totes les dones i les nenes"

ODS 10: "Reduir les desigualtats en països i entre països"

ODS 11: "Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles"

ODS 12: "Garantir modalitats de consum i producció sostenibles"

ODS 13: "Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes"

ODS 16: "Promoure societats justes, pacífiques i inclusives"

Programa d'Activitat Física de Dipsalut

Introducció

El cos humà és moviment i la inactivitat es tradueix en nombroses dolències, malalties i, en definitiva, en baixos nivells de salut i de qualitat de vida. El sedentarisme provoca que els òrgans i sistemes disminueixin el seu funcionament o siguin menys eficients. Certs mecanismes fisiològics, fins i tot, deixen de produir-se. En conseqüència, es relaciona amb moltes de les malalties no comunicables (aquelles que no venen marcades genèticament).

No obstant aquesta evidència, encara són massa les persones que mantenen estils de vida sedentaris. A la demarcació de Girona, 3 de cada 10 persones d'entre 15 i 69 anys no es mouen suficientment. Una dada pitjor que la mitjana catalana, on 8 de cada 10 persones mantenen nivells d'activitat física considerats com a saludables*.

Davant d'aquesta situació, cal continuar promovent l'activitat i l'exercici físic regular a la demarcació. La ciutadania ha de prendre consciència de les necessitats reals del cos i de la importància de defugir estils de vida sedentaris.

Aquests estils de vida no són, però, exclusivament, una opció individual. Són una construcció social, econòmica i culturalment condicionada. Les nostres decisions personals estan influïdes de manera clara pels determinants socials de la salut. Per això, des de Dipsalut es procura incidir, també, sobre aquests determinants.

! què és un estil de vida actiu? És aquell que inclou dues vessants: la incorporació d'hàbits quotidians actius (desplaçar-se a peu, pujar escales...) i la pràctica regular d'exercici físic (o d'esport), que ha de ser assídua i d'una intensitat adequada. Les recomanacions, dirigides a la població adulta, aconsellen unes 5 hores setmanals d'activitat física, amb presència d'intensitats moderades i altes. També es recomana fer, com a mínim 2 dies per setmana, treball de força de grans grups musculars. En majors de 65 anys i amb problemes de mobilitat, caldria distribuir el volum d'activitat física en tres dies a la setmana o més.

Amb aquest programa fomentem estils de vida actius. Posem a l'abast de la població la pràctica d'activitat física de manera planificada, estructurada i repetitiva, dins un pla d'exercici dirigit a millorar la

condició física de la persona i l'estat de salut general, incloent-hi la dimensió psicològica, social, espiritual i planetària. Fem accessible l'exercici utilitzant actius de salut com són els Parcs Urbans, les Xarxes d'Itineraris i altres espais, com ara boscos, platges i altres entorns naturals, triats conjuntament amb els municipis.

Aquest 2024 els municipis en els que s'executi el Programa d'Activitat Física podran optar a 3 tipus d'activitats:

- Sessions d'exercici físic als Parcs Urbans de Salut
- Caminades usant la tècnica de la marxa nòrdica
- Activa't amb la natura

El Programa d'Activitat Física de Dipsalut incideix en alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per a l'Agenda 2030. Fomenta estils de vida saludables en persones de totes les edats i, especialment, entre les més grans, i promou, per tant, l'envelliment actiu (ODS 3, que fa referència a la salut i el benestar per a totes les edats). A més, ofereix oportunitats d'aprenentatge en espais d'educació no formals (ODS 4, educació de qualitat), atès que en les sessions dirigides s'hi treballen, entre d'altres, les habilitats per a la vida. També afavoreix la pràctica d'activitat física en grup i en espais verds, entenen aquests últims com una infraestructura urbana de primer ordre, imprescindible per a una ciutat saludable i inclusiva (ODS 11, comunitats inclusives i sostenibles). Finalment, s'incorpora a les sessions accions per a la conservació i ús sostenible dels ecosistemes i accions encaminades a millorar l'educació i la capacitat humana per a mitigar els efectes del canvi climàtic (ODS 13, acció pel clima i ODS 15, vida terrestre).

Podeu obtenir més informació sobre les actuacions i el dia a dia d'aquest servei, al web del programa: www.activitatfísica.dipsalut.cat

**Un 83,7% dels catalans d'entre 15 i 69 anys mantenen nivells d'activitat física considerats saludables. A la Regió Sanitària de Girona la mitjana és inferior, del 73,9%. Aquestes dades estan extretes de: Schiaffino A. i Medina A. L'estat de salut, els comportaments relacionats amb la salut i l'ús de serveis sanitaris a Catalunya, 2021. Resum executiu dels principals resultats de l'ESCA del 2021. Barcelona. Direcció General de Planificació en Salut. 2022.*

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona. Es prioritzaran els ajuntaments que hagin implementat el programa durant l'any anterior mantenint un grup estable de persones usuàries, seguidament, aquells que presentin factors socioeconòmics més desfavorables.

El programa està dirigit a tota la població, amb una atenció especial als col·lectius amb major vulnerabilitat. La captació de participants es realitza mitjançant intervencions comunitàries d'informació i sensibilització adreçades a persones adultes.

Objectius

- Facilitar que les persones usuàries coneguin i valorin els beneficis de l'exercici físic per a la salut i que, gràcies a això, incorporin l'activitat física a la seva vida quotidiana.
- Crear nous espais de socialització, establir vincles entre els participants, millorar les relacions interpersonals, oferir alternatives sanes per a l'ús del temps lliure i incrementar el seu grau de motivació respecte a l'activitat física.
- Afavorir que les dinamitzacions esdevinguin una experiència satisfactòria per a les persones usuàries perquè els utilitzin de forma regular.
- Oferir opcions per explorar les habilitats per a la vida.
- Oferir eines (coneixements, habilitats i actituds) a les persones per gestionar i donar sentit a la vida.
- Facilitar a les persones usuàries espais de reflexió sobre la seva salut i la natura, proporcionant-los estratègies per a incrementar el benestar emocional i el sentiment d'unitat i pertinença a la natura.
- Formar professionals capaços de realitzar sessions dirigides d'exercici físic i marxa nòrdica, en les que s'integri l'entrenament físic, l'entrenament de les habilitats per a la vida i el binomi salut-natura.

Desenvolupament de les actuacions

El programa es desenvolupa, bàsicament, mitjançant tres actuacions:

- Divulgació i mobilització comunitària per engrescar els diferents grups a participar en les sessions programades i establir sinergies entre els diferents agents dels municipis.

- Formació continuada per les i els professionals del camp de la salut, l'esport i el lleure com a dinamitzadors dels equipaments
- Sessions d'exercici físic dirigides per assolir els objectius del programa.

Actualment el programa ofereix 3 ofertes d'activitat:

1. Sessions d'exercici físic

Destinat a aquelles persones amb un nivell d'activitat física baix. En aquests grups es realitzarà una activitat física suau (exercicis de força, mobilitat articular, exercicis aeròbics suaus i estiraments) als Parcs Urbans de Salut que Dipsalut ha instal·lat a la demarcació de Girona o en altres espais naturals.

2. Caminades usant la tècnica de la marxa nòrdica

La marxa nòrdica és un exercici físic que consisteix a caminar mantenint el patró bàsic de la marxa humana però incloent dos bastons especialment dissenyats per impulsar-se i augmentar el rendiment de la marxa.

Ens ofereix una manera senzilla, natural, i molt eficaç, de millorar la condició física, i de tonificar la musculatura, independentment de l'edat, el sexe i la preparació física, practicar-lo esta a l'abast d'una gran part de la població.

3. Activa't amb la natura

Les activitats incloses en aquesta intervenció es basen en les "5 vies cap al benestar a través de la natura" de la iniciativa Healthy Parks, Healthy

People (activa't, adona't, connecta, aprèn i implica't), perquè la salut de les persones i la de la natura estan íntimament vinculades. Els grups d'Activa't amb la natura realitzaran caminades usant la tècnica de la marxa nòrdica combinades amb activitats de connexió amb l'entorn i amb el grup com, per exemple, relaxació guiada, exploració sensorial, descoberta naturalista o iniciatives de voluntariat ambiental. S'hi treballa el concepte de salut planetària, en què la salut dels humans és interdependent amb la dels entorns en els que vivim.

Totes les activitats s'orienten a la millora de la condició física i de l'estat de salut general, incloent-hi el benestar psicològic, emocional i social. Alhora es facilitaran espais per a l'entrenament de les habilitats per a la vida dels participants, per la posada en valor i cura de l'entorn, la sostenibilitat, així com la implicació dels participants en la conservació dels espais naturals i en la generació de territoris sans i sostenibles.

De manera continuada el nostre equip de dinamització es forma, amb l'objectiu adaptar-se a les noves realitats que apareixen als municipis on es realitza la intervenció.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut.

Sol·licitud del serveis de dinamització

Del 29 de novembre al 13 de desembre del 2023.

Els ajuntaments interessats en participar al programa han de presentar la sol·licitud de prestació d'aquest servei per via electrònica des del SIMSAP, accedint al model de sol·licitud:

- Pm01. Programa d'Activitat Física

L'Organisme donarà resposta a les sol·licituds fins a esgotar el crèdit pressupostari previst. Es prioritzaran els ajuntaments que hagin implementat el programa durant l'any anterior mantenint un grup estable de per-

sones usuàries i seguidament aquells que presentin factors socioeconòmics més desfavorables.

En cas que no s'hagi exhaurit el pressupost una vegada tancat el període de sol·licitud, i de manera excepcional, es podran acceptar demandes fora de termini. (a revisar)

Cal recordar que des del SIMSAP es pot fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que Dipsalut està efectuant al municipi. A més, es poden consultar els resultats de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dins el programa es forma continuadament els professionals que dinamitzen les activitats. Actualment s'està treballant per oferir-los noves formacions. Podeu consultar la informació actualitzada sobre aquesta qüestió a l'apartat "Formació" de la pàgina web de Dipsalut.

“Sigues tu: eines i actius per a la salut”

Introducció

La Convenció dels Drets de la Infància de Nacions Unides reconeix que els infants han de gaudir del nivell de salut més alt possible des del punt de vista físic, mental, espiritual, moral i social. En aquest sentit, les administracions públiques han de desplegar les estratègies necessàries per garantir l'acompliment d'aquests drets.

Està demostrat que els factors socials i econòmics expliquen la majoria de les diferències en salut innecessàries, injustes i evitables. L'escola i l'institut no són espais neutres, sinó que les desigualtats socials es reproduïxen dins els centres educatius i afecten l'alumnat. Els infants i joves hi passen gran part del temps i, per tant, és important promoure ambients escolars positius, protectors i saludables. Per fer-ho, hem de tenir en compte tota la comunitat educativa i desenvolupar les accions de forma participativa i basada en l'equitat i l'apoderament individual i comunitari.

La metodologia del programa es basa en l'estratègia de les habilitats per a la vida (OMS, 2003). D'acord amb l'OMS, aquestes habilitats són un factor clau en la capacitat de les persones per gestionar la seva vida, la seva salut i la capacitat per relacionar-se amb l'entorn i influir-hi. Algunes d'aquestes destreses considerades com a bàsiques són: l'autoestima, la negociació i el rebuig, l'empatia, el treball en equip, la gestió de les emocions o el pensament crític.

Diferents investigacions han posat en relleu la relació entre aquestes habilitats i els estils de vida saludables.

Per exemple, es retarda l'inici del consum de tabac, alcohol i altres drogues, promouen relacions afectives més saludables, i ajuden a controlar la ira i a reduir l'assetjament escolar.

El programa “Sigues tu: eines i actius per a la salut” facilita l'aprenentatge de les deu habilitats bàsiques per a la vida i els ODS promovent estils de vida saludables i respectuosos amb l'entorn. Mitjançant una estratègia d'universalisme proporcional, els recursos es reparteixen de forma equitativa entre els centres educatius en funció de les seves necessitats, oferint als equips docents i altres agents educatius les eines per dur-ho a terme.

Pel que fa als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), s'incorporen tant en el marc conceptual com en les accions i les propostes d'aquest programa (ODS 4, educació de qualitat). Així doncs, es facilita que l'alumnat i en general tota la comunitat educativa valorin la diversitat i incorporin una cultura de justícia social amb una mirada interseccional (ODS 10, reducció de les desigualtats). En aquesta línia, es promou la reflexió i el debat al voltant d'aspectes clau com l'afectivitat i la sexualitat o els consums de drogues, entre d'altres (ODS 3, salut i benestar) tenint en compte la perspectiva de gènere i la coeducació (ODS 5). De la mateixa manera, es trasllada la importància del desenvolupament sostenible a través d'uns hàbits de consum que permetin viure en harmonia amb la natura i mitigar el canvi climàtic (ODS 12, consum responsable, i ODS 13, acció climàtica).

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona que tinguin com a mínim un centre educatiu (Infantil, Primària, Secundària, Programes de formació i Inserció,

Centres d'Educació Especial o Centres de Formació de persones Adultes).

Persones beneficiàries

- Alumnat d'infantil i de primària (d'13 a 6è).
- Alumnat de secundària (1r, 2n, 3r i 4t de l'ESO).
- Alumnat de programes de formació i inserció i centres d'adults.
- Alumnat dels centres d'educació especial
- Equip educatiu dels centres participants i altres professionals de la comunitat educativa.

Objectius

- Desenvolupar les habilitats dels infants i les persones joves perquè puguin afrontar els desafiaments de la vida quotidiana, tenint en compte que la salut depèn del context social i econòmic de les persones.
- Promoure la incorporació als centres educatius d'un treball transversal d'educació per a la salut i ajudar així a millorar el benestar tant de l'alumnat com del professorat.

Desenvolupament de les actuacions

El *Sigues tu* desenvolupa, als centres educatius, una proposta de treball transversal d'educació per a la salut que inclou processos de formació per alumnat i docents.

Continguts

Es treballa la salut d'acord a diferents temàtiques, com per exemple:

- **Consums** (pensament crític, responsabilitat social i envers l'entorn, tabac, alcohol i altres drogues, ús saludable de les pantalles, presa de decisions...)
- **Afectivitat i sexualitat** (diversitat sexual i de gènere, relacions afectives, autoestima, gestió de les emocions i sentiments...)
- **Convivència** (entorns saludables, prevenció de l'assetjament, respecte a la diversitat, inclusió i antiracisme, cohesió de grup, relacions de poder, participació, comunicació assertiva, resolució de conflictes...)

Materials

El programa inclou material pedagògic per a infants i docents. El material per treballar a l'aula, arriba a les escoles que l'hagin sol·licitat a principi de curs. Des del web del programa (siguestu.cat) també es pot accedir a diferents recursos que s'adeqüen a cada nivell educatiu i públic destinatari.

Metodologia

Es duu a terme una metodologia activa, vivencial i adaptada a la realitat social i a cada context, que té en compte els coneixements previs i els interessos de les persones participants.

Suport als centres educatius

Una professional de l'equip tècnic de *Sigues tu* facilita la implementació del projecte al centre educatiu i dona suport a l'equip docent, especialment als tutors i tutores, que són els que han d'executar-lo. Es recomana que el programa formi part del projecte educatiu del centre i que es nomeni una persona de l'escola que se'n faci responsable. Per facilitar-ne la implementació, algunes de les sessions amb l'alumnat estan conduïdes directament per professionals de l'equip tècnic del *Sigues tu*.

D'acord amb les característiques de l'alumnat, es planteja una proposta ajustada a la realitat del centre educatiu:

- Recurs per a infantil, primària i educació especial. El programa s'implementa de manera contínua i s'adapta a les hores de tutoria perquè els tutors i les tutores puguin adequar-lo a la seva programació d'aula.
- Recurs per a ESO, programes de formació i inserció i centres d'adults. El programa es desenvolupa de manera contínua i s'adapta a les hores de tutoria. Són entre 10 i 20 sessions per curs, que es programen d'acord amb la planificació del centre.

Catàleg de recursos de teatre

Els centres que fan el programa tindran a la seva disposició un catàleg de recursos teatrals. Aquestes activitats contribueixen a reforçar la intervenció pedagògica del programa. Estan dirigides per professionals de les arts escèniques i es duen a terme a l'aula. Tenen com a objectiu cohesionar el grup i treballar les habilitats per a la vida de manera amena i divertida a partir de diferents temes de salut com, per exemple, consums, igualtat de gènere o gestió de les emocions.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut.

Sol·licitud

De 4 de maig a 1 de juliol del 2024.

L'han de sol·licitar els ajuntaments perquè es desenvolupi als centres educatius del municipi que hagin comunicat la seva voluntat de participar-hi. La sol·licitud serà per al curs 2024/25.

En cas que el centre educatiu o l'ajuntament vulgui conèixer més detalladament el funcionament, serveis i materials inclosos al programa, poden sol·licitar-ho a Dipsalut (972 414 720 o info@siguestu.cat).

La sol·licitud formal s'ha de presentar per via electrònica, des del **SIMSAP**, accedint al model:

- Pm08. **Programa "Sigues tu"**

L'ajuntament ha d'indicar la relació de centres del mu-

nicipi interessats en el programa i el nombre aproximat de grups i alumnes que el durien a terme. La sol·licitud del servei s'ha de fer sempre en resposta a la demanda del centre o centres educatius de la població.

L'Organisme donarà resposta a les sol·licituds fins a esgotar el crèdit pressupostari previst. Tenen prioritat els centres que ja l'hagin implementat en cursos anteriors i els que presentin factors socioeconòmics desfavorables.

Cal recordar que des del SIMSAP també es pot fer el seguiment de totes les accions que es realitzen als centres educatius en el marc d'aquest programa. A més, es poden consultar els resultats de Catàlegs anteriors.

Formació associada

El programa ofereix un pla de formació **per a docents** que inclou:

- Trobada inicial (de dues hores) al centre educatiu per explicar la filosofia, la metodologia, els serveis i els materials inclosos en el programa. En cas que s'hagi participat en el Sigues tu en anys anteriors, els continguts de la trobada s'adaptaran a les necessitats específiques del centre.
- Formació continuada per aprofundir en els fonaments teòrics i els continguts del programa i esta-

blir sinergies entre els docents participants. Aquesta formació podrà ser a distància (individual) i/o presencial a les instal·lacions del centre educatiu corresponent.

Tota la formació és finançada al 100% per Dipsalut i, en el cas de la formació continuada per docents, està acreditada pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Podeu obtenir-ne tota la informació consultant el web del programa Sigues tu (www.siguestu.cat).

Programa per a Famílies

Introducció

La infància i adolescència es consideren períodes crucials pel desenvolupament de les persones i constitueixen la base del que serà una vida saludable i plena al llarg del seu cicle vital. Nombroses investigacions confirmen que els entorns estimulants i positius en els primers anys de vida influeixen en el desenvolupament dels infants i joves en tots els aspectes de la seva vida. També s'emfatitza la importància de créixer en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió, com a requisit necessari per aconseguir el desenvolupament ple i harmoniós de la personalitat. Per aquest motiu la família i les persones amb rol de cures han de rebre la protecció i l'acompanyament necessaris per a poder assumir plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat.

Amb l'objectiu de potenciar el desenvolupament de polítiques públiques sobre criança positiva i benestar infantil arreu del territori gironí, Dipsalut proposa el **Programa per a Famílies**, que pretén fomentar les habilitats de les persones amb infants a càrrec a través de compartir eines i recursos que facilitin acompanyar la mainada en el reconeixement i la gestió de les emocions. Alhora, també es proporcionen espais de diàleg, confiança i cura, on les famílies i adults amb infants i joves a càrrec puguin posar en comú experiències i trobar-hi comprensió i suport.

El programa es va iniciar de manera pilot al llarg del curs 2018-19, i des de llavors s'ha vinculat al programa educatiu "Sigues tu: eines i actius per a la salut", com a un recurs per intervenir i acompanyar també a les famílies dels centres educatius on aquest s'implementa.

Aquest any, com a novetat, la proposta per a famílies de Dipsalut es presenta com un programa més del catàleg de recursos.

D'aquesta manera es tenen en compte la diversitat d'actius comunitaris des d'on es poden organitzar les intervencions de criança, i es facilita la participació del màxim nombre de famílies i de professionals que treballen en la seva atenció i acompanyament.

El programa té en compte els eixos de desigualtat i l'impacte dels determinants socials en la seva implementació, i hi vol posar una especial cura a través d'estratègies basades en el concepte d'universalisme proporcional segons el qual per reduir les desigualtats en salut, les accions que s'iniciïn han de ser universals així com han de seguir una escala i una intensitat proporcionals al nivell de desavantatge social i econòmic (Marmot Review, 2010).

El Programa per a Famílies s'orienta cap a un seguit d'Objectius de Desenvolupament Sostenible per a l'Agenda 2030, contribuint a transmetre als infants i les seves famílies valors com la cultura de pau, la igualtat de gènere i els estils de vida saludables (ODS 4, educació de qualitat) En el programa es fomenta la valoració i el repartiment de les cures i del treball a l'esfera familiar, promovent la implicació dels infants a les llars i espais de convivència independentment del seu gènere (ODS 5, igualtat de gènere). I es treballa també per reduir les desigualtats i aportar recursos en aquells contextos socials més vulnerables (ODS 10, reducció de les desigualtats).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona interessats en oferir acompanyament a les famílies i que disposin de qualsevol equipament municipal que els presti serveis, per exemple: centre educatiu, centre cívic, biblioteca, punt d'igualtat, etcètera. Els ajuntaments també poden fer la sol·licitud del programa a iniciativa de les associacions de famílies dels centres educatius del municipi.

Persones beneficiàries

Famílies, pares, mares i persones cuidadores amb un rol de cura d'un infant, adolescent o jove.

Professionals de la comunitat del camp social, sanitari i educatiu que treballen en aquest àmbit.

Objectius

- Facilitar a les famílies espais de formació i reflexió sobre la salut i el benestar dels infants, adolescents i joves.
- Proporcionar estratègies de criança positiva i acompanyar les famílies en les seves tasques educatives i de cura.
- Fomentar la formació i els espais compartits entre les famílies, els professionals i la ciutadania en general per potenciar el desenvolupament de les polítiques públiques sobre criança positiva i bon tracte infantil.

Desenvolupament de les actuacions

Taller presencial «Com parlar als infants»: s'ofereix a les famílies un taller de 6 sessions de 2 hores de durada cadascuna per aprofundir en l'estratègia de criança positiva, les habilitats parentals i el bon tracte infantil. Una professional de l'equip tècnic del Programa per a famílies de Dipsalut durà a terme aquesta formació.

Les temàtiques que es treballen durant aquestes 6 sessions són: acompanyar els infants en la gestió de les emocions i els sentiments, fomentar la col·laboració familiar, buscar alternatives al càstig, estimular l'autonomia, l'elogi i l'autoestima i com desfer-nos de les etiquetes. Cada participant rep un quadern de treball per a poder seguir el taller.

Les sessions es podran dur a terme en centres educatius o en altres equipaments municipals. **Per organitzar-les i crear el grup de famílies és necessària la col·laboració d'un responsable del recurs municipal, centre educatiu o entitat.**

En el desenvolupament d'aquest taller es poden incloure aquest dos serveis associats:

- **Servei de monitoratge per a infants:** de forma paral·lela a les sessions dels adults es pot organitzar un taller educatiu amb els infants. Estan conduïts per monitoratge i es realitzen activitats d'educació emocional des del lleure educatiu. Això permet afavorir l'assistència de les famílies a la formació i promoure la continuïtat del treball d'aquestes competències psicosocials a casa amb tota la família.

- **Servei de suport:** en aquells contextos ens els quals existeixin barreres que dificultin l'assoliment dels objectius del taller es podrà comptar amb el suport d'una professional especialitzada en mediació comunitària, que permetrà adaptar la metodologia i la implementació del taller formatiu a aquells casos que ho requereixin.

Per conèixer més detalladament el funcionament i els serveis inclosos al programa, podeu contactar amb Dipsalut (972 414 720 o famillies@dipsalut.cat). També es pot consultar la pàgina web www.famillies.dipsalut.cat en la qual s'amplia i s'actualitza tota la informació.

Cost i finançament

Programa de servei finançat íntegrament per Dipsalut

Sol·licitud

Del 29 de novembre al 18 de gener. En aquest període es sol·licitaran aquells tallers que es vulguin dur a terme entre febrer i juny de 2024.

Del 3 d'abril al 3 de maig de 2024. En aquest període es sol·licitaran aquells tallers que es vulguin dur a terme entre setembre i desembre de 2024.

- **L'han de sol·licitar els ajuntaments** que vulguin comptar amb aquest suport a les famílies i desenvolupar-lo en algun dels seus equipaments municipals. També poden demanar-lo per a aquells centres educatius o associacions de famílies d'alumnes (AMPA/AFA) que li hagin comunicat la voluntat de participar-hi.

La sol·licitud s'ha de fer des del **SIMSAP**, per via electrònica, accedint al model:

- Pm09. Programa per a Famílies de Dipsalut

Tindran prioritat els centres educatius o municipis que no hagin implementat el programa en cursos anteriors i els que presentin factors socioeconòmics desfavorables.

Els ajuntaments podran fer el seguiment de les actuacions a través el SIMSAP.

En cas que no s'hagi exhaurit el pressupost una vegada tancat el període de sol·licitud, i de manera excepcional, es podran acceptar demandes fora de termini.

- Altres administracions i entitats de caràcter no lucratiu que atenguin famílies i vulguin desenvolupar una estratègia de criança positiva, bon tracte infantil i drets dels infants, també poden demanar el Programa per a famílies de Dipsalut.

En aquest cas cal fer-ho des de la Seu Electrònica, accedint al model:

- Pm09. Programa per a famílies de Dipsalut

En cas que no s'hagi exhaurit el pressupost una vegada tancat el període de sol·licitud, i de manera excepcional, es podran acceptar demandes fora de termini

Formació associada

A més de les accions presencials, Dipsalut organitza i gestiona formació telemàtica. Els ajuntaments en poden fer difusió per oferir-la a les famílies i a la ciutadania del seu municipi. De la mateixa manera, altres administracions o entitats poden donar a conèixer aquesta oferta formativa entre els públics que considerin adequats:

- **Càpsules formatives telemàtiques:** són formacions en línia de la mà de diferents professionals que donaran recursos i eines per acompanyar les famílies en temes relacionats amb la salut, el benestar i la criança. Cada trimestre escolar s'ofereixen noves càpsules amb temàtiques diferents: ús de pantalles, acompanyament a la sexualitat, prevenció de les relacions abusives, assetjament escolar, etc. La mateixa càpsula es repeteix diversos dies i en horaris diferents per tal de facilitar l'assistència i la conciliació familiar i laboral.
- **Recursos a la pàgina web:** les famílies i els professionals poden consultar aquest banc de recursos on hi ha fitxes, àudios, vídeos, contes i lectures recomanades sobre temàtiques relacionades amb la criança, l'educació i la salut. D'aquesta manera es poden seguir treballant aquestes competències a casa i a l'àmbit laboral.

- **Taller telemàtic «Com parlar als infants»:** el mateix taller que s'ofereix de manera presencial es pot realitzar telemàticament des de casa, seguint les sessions amb el suport d'un quadern que s'envia a cada participant. Cada trimestre escolar s'ofereixen 4 edicions amb horaris diferents: matí, migdia, tarda o vespre. Aquests grups són oberts a totes les famílies de la demarcació de Girona, que poden escollir l'edició que els vagi millor. D'aquesta manera es pretén facilitar l'assistència i la conciliació familiar i laboral.

- **Formació per a professionals:** Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa sobre criança positiva, bon tracte infantil i drets dels infants a professionals de serveis socials, sanitaris i educatius de la demarcació de Girona que treballen en l'atenció a famílies.

Tota aquesta oferta es pot consultar a la pàgina web www.families.dipsalut.cat i en el cas de les formacions per a professionals, també al web de formació de Dipsalut.

Per a resoldre dubtes o obtenir informació addicional, podeu dirigir-vos al 972 414 720 o a families@dipsalut.cat.

Condicions de vida i reducció de desigualtats

Les condicions de vida són l'entorn quotidià on les persones naixem, creixem i convivim. La seva relació amb la salut i la capacitat de desenvolupament personal i de projectes de vida està àmpliament demostrada. Aproximadament la meitat dels factors que influeixen en la salut de les persones s'expliquen per l'entorn físic i les condicions socials i econòmiques

Aquestes condicions són el resultat de la interacció de les circumstàncies polítiques, socioculturals, econòmiques i ambientals, i, generalment, són fora del control immediat de les persones. Cal tenir en compte que els principals factors de desigualtat es donen en funció de la classe social, l'edat, el gènere, el territori o l'ètnia, i que la combinació d'aquests factors comporta oportunitats i recursos ben diferents per poder gaudir de salut i benestar.

Les diverses condicions de vida de les persones són, si no es compensen, font de desigualtats en salut. Per aquest motiu, són objecte d'atenció de les polítiques públiques, que poden agreujar-les o reduir-les.

Amb els programes d'aquesta línia, Dipsalut vol incidir en aquestes condicions, especialment pel que fa als entorns, perquè siguin més saludables, promotores de la salut i afavoreixin la qualitat de vida, l'autonomia de les persones i el seu desenvolupament vital.

Els programes inclosos en aquest apartat estan alineats i contribueixen a aquests Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Suport i Atenció Psicològica en Situacions d'Emergència al Municipi

Introducció

La transformació que ha viscut la nostra societat ha anat acompanyada d'una evolució dels valors i les maneres de sentir i viure els esdeveniments traumàtics. Això ha repercutit en la manera com les persones afronten i gestionen els sentiments i les emocions que es generen durant els esdeveniments imprevistos i tràgics.

Davant de situacions excepcionals i traumàtiques, i en un moment en què es desborden els mecanismes normals d'afrontament, cal minimitzar els danys causats pel trauma que es viu, canalitzar i comunicar de manera adequada les males notícies i preparar les persones per afrontar el dolorós procés que sovint els espera i ajudar-les a reprendre el control sobre les seves vides, sovint perdut durant el pas per la fase de xoc posterior al trauma.

Així doncs, donar suport i eines per afrontar aquests fets a les persones afectades per situacions d'alt impacte ha esdevingut una nova necessitat a la qual cal donar resposta. Progressivament, i de manera específica, les diferents administracions les han anat implementant.

L'objectiu d'aquest servei és proporcionar assistència psicològica especialitzada des del primer moment a aquelles persones que ho necessitin.

L'Equip de Psicologia de Dipsalut (EPSI-DIPSALUT) que duu a terme aquesta tasca està format per professionals especialitzades. El seu àmbit de treball comprèn tant la intervenció individual com col·lectiva, per a les víctimes directament afectades, els seus familiars, també, els equips de professionals que hi actuen, si escau.

Les alcaldesses i els alcaldes o altres persones autoritzades de tots els municipis gironins **podeu sol·licitar, en qualsevol moment, l'atenció psicològica per a les víctimes d'un fet traumàtic. Per fer-ho, només cal trucar al telèfon del servei, que s'haurà facilitat des de Dipsalut.**

El programa està directament relacionat amb alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) per a l'Agenda 2030. Pretén garantir l'accés universal a un sistema sanitari de qualitat i eficaç a les víctimes de situacions de crisi i catàstrofes (ODS 3, salut i benestar), incentiva l'aprenentatge i la formació al llarg de la vida dels equips de primera intervenció (ODS 4, educació de qualitat) i ofereix assistència integral a les dones víctimes de qualsevol tipus de situació d'exploració (ODS 5, igualtat de gènere).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Posar a disposició dels municipis un servei d'atenció psicològica immediata en situacions de crisi, emergència, desastre, catàstrofe o agressions sexuals.
- Formar els professionals dels serveis de primera resposta (cossos de policia, bombers, protecció civil...) en la gestió psicològica en situacions d'emergència.
- Generar sinergies entre els diferents actors que treballen en el camp de les emergències psicològiques.

Desenvolupament de les actuacions

El programa s'activa trucant al telèfon de la coordinació del servei proporcionat per Dipsalut (el número només es posa a disposició dels activadors/es qualificats/des). És la coordinació qui, en una última instància i sota criteri professional, pren la decisió d'activar-lo.

Un cop feta la trucada, la persona responsable de la coordinació es compromet a respondre i activar el sistema en un màxim d'una hora des de la recepció de la demanda. Si s'activa el servei, els psicòlegs necessaris es desplacen al lloc corresponent per atendre les víctimes.

El servei es presta en les situacions següents:

- Morts traumàtiques i/o amb alt potencial traumàtic (especialment d'infants i adolescents).
- Víctimes de delictes violents (incloses les agressions sexuals).
- Accidents amb múltiples víctimes.

- Desastres amb víctimes, molts danys materials o que generin alarma social.
- Atenció a professionals (policies, bombers, sanitaris, treballadors socials...) sotmesos a situacions d'alt potencial traumàtic.

La resta de casos estan condicionats a la valoració prèvia de la persona responsable de l'Equip de Psicologia de Dipsalut

El servei està actiu les 24 hores del dia i els 365 dies de l'any. Dona cobertura a tots els municipis de la demarcació de Girona. Està coordinat amb els Equips de Resposta Immediata en Emergències de la Creu Roja i el Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona.

Per obtenir més informació del programa, es recomana visitar el portal web de Dipsalut. També es pot visualitzar el vídeo de presentació del mateix.

Sol·licitud

No cal sol·licitud formal prèvia.

Activació del servei

El servei s'activa amb una trucada telefònica al Servei de Suport Psicològic en Situacions de Crisi al Municipi (número restringit; facilitat per Dipsalut als activadors qualificats).

Poden activar-lo:

- Alcalde/alcaldessa o altres regidors/es en qui delegui.
- Cap de la Policia Local o comandament responsable en qui delegui.

- Cap de Protecció Civil municipal o comandament responsable en qui delegui.
- Responsable dels serveis socials municipals o comarcals.
- Cos dels Mossos d'Esquadra de la Generalitat de Catalunya
- Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya

Aquests activadors/es poden sol·licitar el servei psicològic trucant, en qualsevol moment, al telèfon del coordinador (operatiu les 24 h i els 365 dies a l'any).

Cost i finançament

Programa de servei gratuït. El cost està íntegrament assumit per Dipsalut.

Formació associada

Dipsalut ofereix formació gratuïta vinculada a aquest programa:

- Curs de primers auxilis en situacions d'emergència
- Curs d'autoprotecció psicològica per a integrants dels equips d'emergències

- Curs d'intervenció psicològica d'urgència per a víctimes de violència sexual

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar el web de Dipsalut, apartat "Formació".

+

“Girona, territori cardioprotegit”

Introducció

A Catalunya, cada any perden la vida desenes de persones per mort sobtada cardíaca, és a dir, després que el cor —per un problema elèctric— deixi de bombar sang. Afecta tant homes com dones, de totes les edats, i és imprevisible. La manera de salvar qui la pateix és intervenir ràpidament amb un desfibril·lador (DEA): un aparell que fa una descàrrega elèctrica perquè el cor torni a batejar normalment.

Fa uns anys, aquests aparells només estaven disponibles en espais molt concrets, i distribuïts de manera molt desigual. Posteriorment, Dipsalut en va implantar a tots els municipis gironins. El nombre de desfibril·ladors cedits a cadascun es va determinar segons diferents factors, com la població, els equipaments, les característiques de cada localitat i altres criteris objectius. Se'n van posar, dins de columnes, a places, carrers i façanes d'equipaments. A més, es va dotar de desfibril·ladors els cossos de primera resposta. Alhora, se'n van cedir i se'n deixen temporalment per cardioprotegir esdeveniments considerats de risc o per reforçar la cobertura de determinats espais.

L'Organisme es responsabilitza de la gestió integral de la xarxa de desfibril·ladors: del control, la vigilància, la informació i el manteniment (que inclou la revisió anual, la neteja de la cabina, la resolució immediata de les incidències, la substitució dels desfibril·ladors que tinguin algun problema, i el canvi de les bateries i els elèctrodes quan correspon). El telèfon de contacte del servei tècnic és el 902 221 229.

Cal recordar que, a finals del 2012, el decret que establia els requisits per a la instal·lació i l'ús de desfibril·ladors externs fora de l'àmbit sanitari es va modificar. Actualment preveu que, en situacions d'emergència en què no hi hagi cap persona formada disponible, qualsevol ciutadà pugui fer ús del dispositiu. Per facilitar-ho, des de Dipsalut duem a terme diverses accions formatives i de sensibilització.

Aquest programa -que es desenvolupa amb la vostra necessària col·laboració- ha assolit els dotze anys d'existència, esdevenint un referent no només a l'estat, sinó a nivell europeu. En aquest temps, la xarxa de desfibril·lació pública ha permès recuperar el batec a més de vuitanta persones.

La xarxa actual disposa de més de mil desfibril·ladors públics, concretament, 611 DEA dels anomenats “fixos”, 334 dels “mòbils” i 59 dels “lliures”, distribuïts entre els 221 municipis de la demarcació.

Actualment Dipsalut està portant a terme la renovació dels desfibril·ladors fixos, aquells aparells que estan instal·lats a l'exterior, a l'espai públic del vostre

municipi. Aquests més de 500 aparells, que es van instal·lar entre els anys 2011 i 2013, i que encara presten servei, estan arribant al final de la seva vida útil. Per això, Dipsalut els està canviant per dispositius nous. El canvi serà progressiu i es portarà a terme durant els anys 2023 i 2024. Es prioritzaran els aparells que es troben en més mal estat i els més antics.

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona. En el cas dels desfibril·ladors lliures, també altres ens públics i entitats sense ànim de lucre.

Objectius

- Millorar la supervivència de les persones que pateixen una aturada cardíaca extrahospitalària.
- Assegurar i avançar l'alerta dels serveis d'emergències en cas d'aturada cardiorespiratòria.
- Mantenir la xarxa de desfibril·ladors al territori de manera que tots funcionin adequadament.
- Sensibilitzar la població dels beneficis dels desfibril·ladors i capacitar-la per fer-ne ús.
- Formar els professionals municipals dels equips cardiprotegits en la utilització dels desfibril·ladors.
- Sensibilitzar la població que és necessària l'adquisició d'hàbits saludables que ajudin a prevenir, mantenir i millorar la salut cardiovascular.

Desenvolupament de les actuacions

Es duran a terme les accions següents:

- Implementació de la renovació dels DEA fixos.
- Manteniment de la xarxa de desfibril·ladors.

- Campanya de sensibilització i difusió per a la població general.
- Pla de formació per a professionals d'emergències i per als de referència de centres i espais cardioprotégits.

Desfibril·ladors fixos i mòbils

L'ajuntament podrà **solicitar desfibril·ladors mòbils** per a cardioprotégir nous vehicles de primera intervenció, que no hagin estat anteriorment cardioprotégits, (de policies locals, protecció civil i vigilants municipals) que realitzin el servei les 24 h al dia i disposin

d'un telèfon per a trucades d'emergència a l'abast de la ciutadania. Aquests vehicles, sovint, són els primers en arribar al lloc dels fets i intervenen ràpidament per intentar recuperar la víctima que ha patit una aturada cardíaca.

Desfibril·ladors lliures

Els desfibril·ladors anomenats "lliures" són els que Dipsalut cedeix de manera puntual, per a un període determinat de temps, per cardioprotégir activitats considerades de risc.

En poden demanar els ajuntaments, altres ens públics i les entitats sense ànim de lucre, en el moment que ho necessitin.

Cost i finançament

Les actuacions actuals del servei son gratuïtes per als ajuntaments.

Sol·licitud

DEA mòbils:

La sol·licitud de desfibril·ladors mòbils (els que van amb els cossos de primera resposta) està permanentment oberta. Els ajuntaments que vulguin demanar-ne han de presentar el model de sol·licitud genèrica a través de la **Seu Electrònica** de Dipsalut.

L'Organisme donarà resposta a les sol·licituds segons disponibilitat i seguint els criteris establerts.

DEA lliures:

La sol·licitud de desfibril·ladors lliures està permanentment oberta. Els ajuntaments, altres ens públics i entitats sense ànim de lucre que en vulguin demanar han de presentar la sol·licitud a través de la **Seu Electrònica** de Dipsalut. Cal recordar que els ajuntaments poden fer el seguiment i veure els resultats de les actuacions que l'Organisme està efectuant al municipi entrant al SIMSAP. A més, es poden consultar els resultats de Catàlegs anteriors.

Formació associada

Dipsalut organitza cursos de suport vital bàsic i desfibril·lació externa automàtica. Són gratuïts i s'adrecen a personal que, per les característiques de la seva feina, tingui una alta probabilitat d'haver de fer ús dels desfibril·ladors.

S'ofereixen tres tipus de cursos:

- Curs de formació per a l'ús de desfibril·ladors externs, en què es transmeten els coneixements necessaris per poder usar idòniament aquests aparells. Adreçat a la població en general.
- Curs de formació base per formar el personal d'emergències associat als desfibril·ladors mòbils (vigència de tres anys).

- Curs de formació continuada per mantenir les competències necessàries en suport vital bàsic i ús dels desfibril·ladors. S'adreça al personal associat als desfibril·ladors cedits per Dipsalut que va fer el curs base i que té el certificat a punt de caducar o recentment caducat (vigència de tres anys)

A més d'aquestes formacions, es preveu organitzar tallers de suport vital bàsic dirigits a la ciutadania. Aquestes sessions s'oferiran, en primer lloc, a aquells municipis que van demanar nous desfibril·ladors "fixos" i la sol·licitud dels quals es va desestimar.

Per obtenir més informació sobre els cursos, podeu consultar la pàgina web de Dipsalut, apartat "Formació".

“Benestar i comunitat”

Introducció

La crisi econòmica de 2008 d'abast internacional va sacsejar a fons l'estat del benestar tot repercutint de manera negativa en els determinants socials de la salut que conformen les condicions de vida de les persones. Per donar resposta a les necessitats, derivades d'aquella crisi, Dipsalut va elaborar el programa Salut i Crisi (SIC), que posteriorment es va reformular cap al Benestar i Comunitat actual.

Segons el model de Determinants socials de la salut aportat per l'Organització Mundial de la Salut, revertir aquesta situació depèn de factors estructurals en què Dipsalut té una capacitat limitada pel que fa a la seva incidència i transformació. No obstant això, podem actuar-hi a escala local, promovent l'apoderament individual i comunitari com a elements clau per disminuir les desigualtats de salut i socials (injustes, innecessàries i evitables) de la població i millorar les oportunitats i condicions de vida.

Els col·lectius vulnerats són els més perjudicats en l'augment de les desigualtats econòmiques i els més afectats en la convergència dels diferents eixos de desigualtat que afecten de manera, també desigual, a la població (eixos com l'edat, el gènere, la classe social

o la diversitat funcional se sumen a l'augment de les iniquitats entre la població i condicionen l'accés als serveis i recursos).

Per aconseguir-ho, **el programa fomenta el treball en xarxa entre els diferents actors de cada territori i proposa el principi metodològic de la governança participativa amb què, a través d'espais de treball col·laboratiu, en forma de taules de coordinació territorial, s'estableix la gestió compartida dels recursos i l'apoderament individual i comunitari.** La taula articularà aquells dispositius que es puguin finançar i que els agents de la comarca (administracions i entitats sense ànim de lucre) hagin pactat com a prioritaris en el marc de l'objecte d'aquesta convocatòria.

Cal subratllar que es parteix de la base que el benestar d'una comunitat va més enllà dels béns materials; que també va lligat a la sostenibilitat, la solidaritat, la justícia, l'equitat..., que ens permeten el màxim desenvolupament com a éssers humans. És des d'aquesta perspectiva que Dipsalut vol contribuir a la salut humana en totes les seves dimensions i interrelacions: biològica, social, psicològica, espiritual, ètica i ambiental.

Destinataris

Els ajuntaments, ens locals supramunicipals i organitzacions sense ànim de lucre de la demarcació de Girona que tinguin dispositius en funcionament que responguin a l'objecte i el marc d'intervenció d'aquest programa.

El període subvencionable es fixarà en la publicació de la convocatòria.

Objectius

Els objectius del programa Benestar i Comunitat s'orienten a promoure la millora de les condicions de vida i oportunitats de les persones i comunitats a través del treball en xarxa, l'optimització dels recursos existents amb estratègies d'intervenció comunitària i participativa.

El suport econòmic ha de servir per a la realització d'accions que tinguin algun o alguns dels següents objectius:

- Accions que vulguin incidir en algun factor d'exclusió (necessitats bàsiques cobertes, habitatge, ocupabilitat,...).
- Accions que promoguin l'apoderament de persones i grups per a la millora de les seves condicions de vida a partir del treball en habilitats per a la vida, recursos generals de resistència, augment del Sentit de Coherència, a partir de grups d'ajuda mútua, grups familiars, grupals...
- Accions que portin a terme estratègies d'intervenció comunitària, on les persones siguin les protagonistes dels seus propis processos (taules territorials a diferents poblacions on es consensuin les necessitats i accions a portar a terme, processos participatius amb col·lectius específics per millorar les seves condicions de vida,...).

Finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud s'estableix a la convocatòria de subvenció que es publica al Butlletí Oficial de la Província de Girona i que també es pot consultar a la pàgina web de Dipsalut.

La sol·licitud d'aquest programa s'ha de realitzar a través de la **Seu Electrònica**.

Servei Local de Teleassistència

Introducció

Un dels reptes socials per afrontar aquest segle XXI és l'atenció a l'envelliment de la població; posant el focus en les necessitats de les persones grans i atenent-les gradualment, generant sistemes d'atenció que reconeixin i respectin el seu dret a viure una vida digna i independent i a participar en la vida social i cultural.

La Teleassistència és un servei en aquesta direcció. Es tracta d'una prestació bàsica, de caràcter tecnològic, garantida en la Cartera de Serveis Socials, que Diposalut presta en col·laboració amb les àrees bàsiques de serveis socials, els ajuntaments i els consells comarcals. L'Organisme el presta a tots els municipis de la demarcació, a excepció de Girona ciutat. Actualment unes deu mil persones de les comarques gironines hi compten.

És un servei públic d'atenció a domicili que s'adreça a persones en situació de risc, fragilitat o aïllament (sigui per factors d'edat, socials, territorials, sanitaris o funcionals). Proporciona acompanyament i resolució immediata d'emergències, per tal de donar seguretat i una major autonomia a aquestes persones amb diferents graus de dependència, així com als seus familiars i a l'entorn proper.

Funciona les 24 hores i els 365 dies de l'any. L'usuari disposa d'un terminal connectat al centre d'atenció telefònica. El Servei també compta amb equips d'intervenció domiciliària, que es desplacen sempre que cal a les llars.

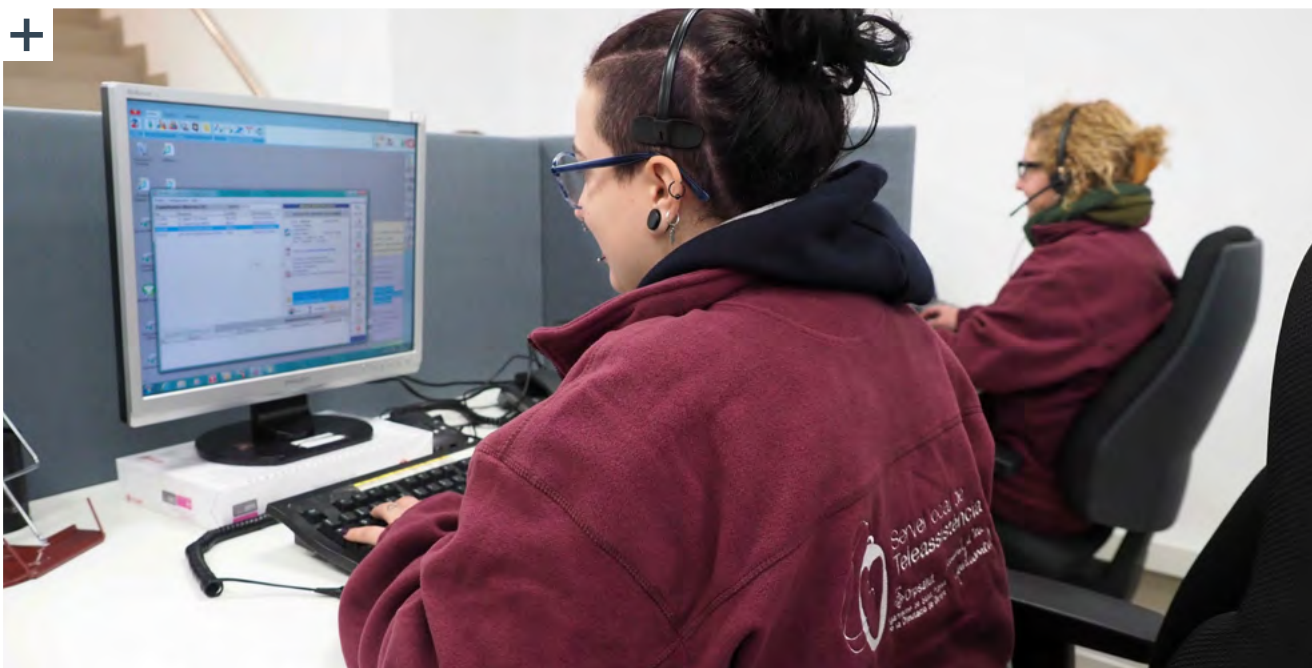
Se'n pot disposar sigui quin sigui el nivell d'ingressos. En funció de la renda se n'estableix la gratuïtat o una petita quota mensual de copagament.

Hi ha dos tipologies de teleassistència: estàndard (terminal/s connectats al Centre d'Atenció) i complementària (dispositius addicionals com detectors de manca de moviment o altres).

En tots els casos el Servei Local de Teleassistència fa el seguiment telefònic (i sempre que cal, presencial) dels usuaris. Les persones grans o dependents que el tenen també poden trucar-hi en qualsevol moment o prémer el botó del penjoll o polsera per alertar el Centre d'Atenció en cas de necessitat. Des del Centre es mobilitzen immediatament els recursos adients (propis, públics o de l'entorn de l'usuari) per a resoldre l'emergència.

Segons el perfil i les necessitats de cada persona, s'ofereixen els dispositius tecnològics de suport per evitar i/o detectar situacions de risc (com, per exemple, detectors de fum, de gas, o de falta de moviment). També, segons cada persona, es determina un nivell de suport de més o menys intensitat (pel que fa a les visites, trucades de seguiment i altres).

Cal remarcar que el servei no es limita a atendre incidències o situacions d'emergència. Periòdicament es realitzen trucades i visites de seguiment per comprovar l'estat i les condicions en què viu l'usuari, resoldre diferents problemàtiques que es detectin o, simplement, per conversar i ajudar a combatre situacions de soledat. El Centre d'Atenció gestiona a l'entorn de 180.000 trucades a l'any. D'aquestes, més de la meitat les acostumen a realitzar les treballadores i treballadors a les persones usuàries, per tal de fer-los el seguiment.

El Servei Local de Teleassistència impacta, principalment, sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible següents: ODS 3, promoure el benestar per a les persones a totes les edats; ODS 5, aconseguir la igualtat de gèneres i apoderar totes les dones; ODS 10, reduir les desigualtats i ODS 11, aconseguir que les ciutats i assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles.

Recentment s'hi ha incorporat millores com la renovació dels terminals -que es canvien per aparells digitals-, l'augment del nombre de dispositius complementaris o la incorporació de nous protocols (prevenició del deteriorament cognitiu, ajuda a persones cuidadores...).

Una altra de les millores substancials és l'increment de les unitats mòbils, que ofereixen atenció les 24 hores. Altres canvis van dirigits a avançar cap a la personalització, a proporcionar a cadascú el seguiment i prestacions que necessita (en funció del seu grau de dependència, xarxa familiar i social, entorn i altres condicionants). Es busca assegurar una atenció acurada que respongui a les particularitats de cada persona, com ara el deteriorament cognitiu, la mobilitat reduïda, diversitat funcional, o l'aïllament.

Destinatari

Ajuntaments, Ajuntaments, consells comarcals i consorcis d'acció social de la demarcació de Girona amb competències de serveis socials.

Persones beneficiàries

Persones en situació de risc per diferents factors: d'edat, discapacitat, fragilitat o dependència

Objectius

- Promoure l'autonomia de les persones grans o en situació de dependència.
- Donar seguretat i suport als usuaris i a les seves famílies, detectant possibles riscos i coneixent la seva evolució, especialment a nivell sociosanitari.
- Respondre de forma immediata en cas d'emergència i fer el seguiment de la situació fins a la seva resolució efectiva.
- Donar suport, assessorament i acompanyament en moments de crisi, necessitats especials o en altres circumstàncies del dia a dia que així ho requereixin.
- Reforçar la xarxa de serveis públics, especialment en zones rurals, i coordinar-los per a una major eficiència dels recursos públics d'atenció, especialment en situacions d'emergència.

Cost i finançament

Servei públic gestionat per Dipsalut i cofinançat pels usuaris, els ajuntaments, els consells comarcals i el

mateix Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona.

Sol·licitud

El servei ja s'està desenvolupant arreu de la demarcació a través de les àrees bàsiques de serveis socials, mitjançant els convenis de col·laboració establerts.

Les persones que vulguin demanar-lo, s'han d'adreçar als serveis socials municipals o comarcals i allà

els faran la valoració i la sol·licitud d'alta. Per casos urgents, es fan instal·lacions en menys de 48 hores (a partir de l'emissió de la sol·licitud per part de la professional de l'àrea bàsica de serveis socials de referència).

Assessorament i Suport Tècnic en l'Àmbit de les Polítiques Municipals d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual

Introducció

Les discriminacions per motiu d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere segueixen persistint i la igualtat real entre dones i homes és encara una fita per assolir. Per tant, és necessari seguir desenvolupant polítiques públiques amb incidència en tots els àmbits. Només d'aquesta manera s'aconseguirà equiparar de les condicions de vida de la població.

Dipsalut presta serveis directes, suport econòmic, assistència tècnica, i serveis de cooperació al món local a les comarques gironines, perquè pugui desenvolupar idòniament les competències assignades en matèria de salut pública i acció social. Un aspecte bàsic i ne-

cessari en la vida de les persones és el desenvolupament del seu projecte vital en llibertat i equitat, especialment pel que fa a la orientació sexual, la identitat i/o l'expressió de gènere.

Les administracions locals sovint es troben amb dificultats per desenvolupar determinats projectes per manca de recursos. Per tot això, Dipsalut té la voluntat de **donar suport als municipis en la implementació de polítiques d'igualtat de gènere i diversitat sexual. Treballant en col·laboració amb la resta d'administracions públiques.**

Destinataris

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona.

Objectius

- Promoure la realització de projectes en l'àmbit de la igualtat de gènere i la diversitat sexual per part de les administracions locals.
- Donar suport i assessorament als ajuntaments en el desenvolupament de polítiques d'igualtat de gènere i diversitat sexual.
- Fomentar la sensibilització ciutadana per un societat més inclusiva.

Desenvolupament de les actuacions

El programa es desenvolupa mitjançant tres grans actuacions:

- Suport i assessorament al personal dels ajuntaments de la demarcació en el disseny, la implementació i l'avaluació de:
 - Serveis de polítiques d'igualtat i Serveis d'Atenció Integrals.
 - Plans Locals d'igualtat i Plans Locals LGBTI+.
 - Estudis o informes d'impacte de gènere.
- Polítiques transversals i projectes en matèria d'igualtat i diversitat.
- Plans d'igualtat del personal dels ajuntaments.
- Protocols contra l'assetjament sexual i per raó de sexe a la feina.
- Punts lila.
- Distribució de materials informatius i de sensibilització per als ajuntaments.
- Organització de cursos de formació.

Normativa de referència

- *Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.*
- *Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.*
- *Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.*
- *Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*
- *Llei 11/2014 per a garantir els drets LGBTI i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.*

Sol·licituds

Els ajuntaments interessats han d'enviar un correu electrònic: acciosocial@dipsalut.cat, especificant la demanda i un mitjà de contacte.

Cost i finançament

El programa és finançat íntegrament per Dipsalut. Per tant, és gratuït per als ajuntaments.

Formació associada

Dipsalut ofereix formacions gratuïtes destinades als professionals de l'Administració relacionades amb la igualtat de gènere, la prevenció de les violències masclistes i la LGBTIfòbia. Podeu consultar-ne l'oferta actualitzada a l'espai de "Formació" del web www.dipsalut.cat.

Suport econòmic per a la promoció de la salut i el benestar

El disseny i l'avaluació de polítiques municipals de promoció de la salut i del benestar són elements clau a l'hora d'aconseguir actuacions ajustades als interessos, les necessitats i les potencialitats de la població i el territori

Els ajuntaments són les administracions de proximitat per excel·lència i, sovint, els que ofereixen la primera resposta a les necessitats i les problemàtiques de les persones, els que millor coneixen les oportunitats que ofereix la realitat i els que més bé poden aprofitar-les. Tenen, doncs, la voluntat, la necessitat i l'oportunitat d'intervenir, però els recursos amb què compten no sempre els permeten fer-ho. És habitual que els sorgeixen preguntes com ara: Què cal fer exactament? Com puc fer-ho? I, sobretot, amb quins recursos?

Amb els programes d'aquesta línia, Dipsalut es posa a disposició dels ajuntaments i els ofereix suport econòmic per facilitar-los que es plantegin i implementin polítiques, projectes i accions de promoció de la salut i la qualitat de vida, incloent-hi, òbviament, les actuacions dirigides a reduir les desigualtats socioeconòmiques.

Es parteix d'una visió positiva i àmplia de la salut, basada en la garantia de drets, que creu i confia en la capacitat de les persones i les comunitats d'utilitzar els recursos que tenen a l'abast per desenvolupar tot el seu potencial, dissenyar i gestionar els seus propis projectes de vida i promoure les màximes quotes de salut i benestar.

Aquesta línia impacta sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible que puguin estar relacionats amb les accions realitzades pels ajuntaments gràcies a aquest suport econòmic. (principalment incideix sobre els ODS 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11 i 17).

Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida

Introducció

Els ajuntaments són les administracions públiques més properes a la ciutadania. Aquest fet genera, en molts casos, una capacitat de resposta més ràpida i ajustada a les necessitats de les persones. No obstant això, els municipis tenen limitats els seus recursos econòmics i l'establiment de prioritats fa que alguns programes quedin relegats a un segon terme.

Dipsalut vol promoure que les actuacions orientades al benestar de la població estiguin en l'agenda d'accions de tots els municipis de la demarcació. Per fer-ho, oferim suport econòmic als ajuntaments que fan un esforç en les línies següents

- **La promoció de la salut i la qualitat de vida**

S'emmarquen en aquest àmbit aquelles actuacions dirigides a fomentar la salut individual i col·lectiva que incideixen en les condicions i els estils de vida, en els entorns i en els coneixements, les habilitats i les actituds de les persones i les comunitats.

- **La lluita contra la pobresa i l'exclusió social**

S'emmarquen en aquest àmbit aquelles actuacions dirigides a millorar les condicions de vida (educació, treball, habitatge...) i a cobrir les necessitats bàsiques de les persones.

El programa Suport Econòmic per a la Millora de les Condicions i els Estils de Vida facilita la realització dels Objectius de Desenvolupament Sostenible amb propostes i actuacions adreçades a garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom i en totes les edats (ODS 3, salut i benestar). Se centra especialment en les persones que viuen situacions més vulnerables, d'acord al compromís de lluita contra la pobresa i les desigualtats en totes les seves formes, a través de mesures que facilitin l'accés als recursos i als serveis bàsics (ODS 1, posar fi a la pobresa en totes les seves formes).

Destinatari

Tots els ajuntaments de la demarcació de Girona, organismes dependents i entitats municipals descentralitzades. S'atorga una única ajuda anual per a activitats

de promoció de la salut i el benestar i per a accions que lluitin contra la pobresa i l'exclusió social que es realitzin entre **l'1 d'agost del 2023 i el 31 de juliol del 2024**.

Objectius

- Promoure que es garanteixin de drets reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans i la Convenció sobre els Drets de la Infància, especialment pel que fa a drets econòmics i socials.
- Promoure accions de promoció de la salut o activitats inclusives en l'àmbit de l'esport no competitiu, especialment per a persones, grups o col·lectius en situació de necessitat, vulnerabilitat o exclusió social.
- Promoure accions de promoció de la salut o activitats inclusives en l'àmbit del temps lliure i del lleure educatiu, especialment per a les persones, grups o col·lectius en situació de necessitat, vulnerabilitat o exclusió social.
- Promoure activitats educatives i/o socioculturals que promoguin l'autonomia de les persones, estils de vida saludables o el seu benestar.
- Promoure la integració operativa del model Determinants socials de la salut i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud d'aquest programa s'estableix a la convocatòria de subvenció que es publica al Butlletí Oficial de la Província. Aquesta informació també es trobarà disponible al web de Dipsalut.

Els ajuntaments interessats han de presentar la sol·licitud des de la Seu Electrònica.

Subvencions per a consultoris locals, formació d'adults i centres d'educació especial

Introducció

Malgrat la limitació dels recursos econòmics, els ajuntaments acostumen a oferir serveis que no sempre són dins les seves competències. La proximitat amb els ciutadans fa que sovint siguin la primera administració que detecta les seves necessitats i problemàtiques i també la que abans hi dona resposta.

Alguns d'aquests serveis es presten en àmbits tan estretament lligats a la salut dels individus i de les comunitats com l'atenció sanitària, la inclusió social i l'educació.

Cal tenir present que les instal·lacions municipals acullen, entre d'altres, serveis sanitaris i educatius, com ara escoles d'adults, centres d'educació especial o consultoris mèdics locals. Així doncs, els municipis contribueixen a proporcionar als veïns i les veïnes assistència sanitària de proximitat, preparació per poder accedir als circuits propis de l'educació formal i atenció a les persones amb necessitats educatives especials.

Des de Dipsalut posem a disposició dels ajuntaments gironins diverses línies de suport econòmic per a les despeses derivades d'aquests serveis:

- Concretament, les dels consultoris mèdics locals es vehiculen a través del programa de Suport Econòmic per a Consultoris Locals (Pm13).
- Pel que fa a les subvencions per a centres de formació, es vehiculen a través del programa de Suport Econòmic per a Centres de Formació d'Adults i Centres Docents d'Educació Especial (Pm14)

Aquests programes s'alineen amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible que fan referència a l'accés a serveis de salut de qualitat (ODS 3, garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats) i a serveis educatius adreçats a disminuir les desigualtats (ODS 4, garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom), així com amb els ODS 10, 11 i 16, encaminats a reduir les desigualtats i aconseguir societats justes i inclusives.

***A banda d'aquests programes, s'ofereixen altres línies de subvenció per a aquests serveis. Al web de Dipsalut (apartat "Subvencions") hi trobareu tota la informació sobre les línies de subvencions per cofinançar les inversions en consultoris mèdics locals i les inversions en equipaments d'acció social.**

Destinatari

Ajuntaments i/o altres ens locals de la demarcació de Girona que disposin d'aquests serveis, per les despeses ordinàries efectuades en

- Consultoris locals, despeses de manteniment (subvenció de caràcter biennal). Aquest 2024 pertoca efectuar la justificació del suport econòmic obtingut a la convocatòria del 2022/23

- Centres de formació d'adults (subvenció de caràcter plurianual. Convocatòria prevista aquest 2023, per a les despeses efectuades des de l'1 agost de 2022 al 31 de juliol de 2023)
- Centres d'educació especial (subvenció de caràcter plurianual. Convocatòria prevista aquest 2023, per a les despeses efectuades des de l'1 agost de 2022 al 31 de juliol de 2023)

Objectius

Donar suport per a les despeses derivades del funcionament ordinari dels consultoris locals, els centres de formació d'adults i els centres d'educació especial.

Cost i finançament

Programes de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud s'estableix a les bases de la convocatòria de subvenció que es publicaran al Butlletí Oficial de la Província i que també es podran consultar a la pàgina web de Dipsalut.

Es tracta de línies de subvenció en les que hi poden participar tots els municipis gironins que disposin d'aquest tipus d'equipament. Són de caràcter plurianual.

Les sol·licituds d'aquests programes s'han de realitzar a través de la **Seu Electrònica**.

Per demanar suport econòmic per a consultoris mèdics locals, cal sol·licitar el Pm13.

Per a centres de formació d'adults i per a centres d'educació especial, cal demanar el Pm14.

A banda d'aquests programes, s'ofereixen altres línies de subvenció per a aquests serveis i espais municipals. Al web de Dipsalut (apartat "Subvencions i suport econòmic") hi trobareu la informació sobre les línies de subvencions per cofinançar les inversions en consultoris mèdics locals i per a les inversions en equipaments d'acció social.

Suport a Projectes d'Inclusió Social per a Joves en Situació de Risc

Introducció

Existeixen diversos factors que dificulten els processos d'emancipació dels i les joves, agreujats tant per la dificultat d'accés al habitatge com per la precarietat en l'àmbit laboral que es troben, independentment de quina sigui la seva formació. Aquests factors incideixen especialment en els més vulnerables, generant importants limitacions i allargant els processos emancipatius. Durant els últims anys, amb l'arribada de més menors migrats sols i amb l'assoliment de la majoria d'edat per part de joves que han estat tutelats per l'Administració, trobem una franja important de joves que necessiten suport al procés d'emancipació i que desborden els pocs recursos existents. Per aquest motiu, les diverses administracions, liderades per la Generalitat de Catalunya amb l'Estratègia catalana per a l'acollida i la inclusió d'infants i joves emigrats sols/es, s'han posat a treballar de manera coordinada, per tal de donar resposta a aquesta realitat social.

Mitjançant aquesta línia es dona suport a diversos projectes de formació, acompanyament i accés a l'habitatge, prioritant aquelles accions d'inclusió d'infants, adolescents i joves que fan referència a l'assoliment del:

- Dret a un habitatge digne en un entorn protegit (ODS 3)
- Dret a l'educació i/o oportunitats formatives adaptades (ODS 4) per tal de garantir l'accés a la formació reglada.
- Dret a tenir acompanyants/mentors adults i dret de relació i convivència amb especial referència al restabliment de vincles socials.

Concretament, mitjançant aquesta línia de suport enfortim els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) 10.7, 16.7, 16.2, 4.7, 4.6, 4.5 i 4.3, relatius a l'accés a l'educació i la construcció de societats inclusives i pacífiques per protegir els drets de la infància i l'adolescència.

Destinatariis

Ajuntaments, consells comarcals, consorcis d'acció social de la demarcació de Girona amb competències en serveis socials i entitats sense finalitats lucratives.

Persones beneficiàries

Joves que han migrat sols/es, joves extutelats/des i joves de 18 a 25 anys en situació de carrer.

Objectius

- Promoure la convivència i la cohesió social als municipis de la demarcació.
- Establir una xarxa de protecció per als joves en situacions de major vulnerabilitat, enfortint la xarxa pública per tal que les institucions i el tercer sector puguin donar resposta a noves necessitats socials complexes.
- Enfortir les capacitats assistencials, generant noves places d'acollida per tal de donar resposta al increment en el volum de casos.
- Reforçar la xarxa de serveis i acompanyar als ajuntaments en l'atenció a realitats complexes i globals.

Cost i finançament

Programa de suport econòmic.

Sol·licitud

El període de sol·licitud s'estableix en la convocatòria de la línia específica de subvenció que es publica al Butlletí Oficial de la Província i que també podreu consultar al web de Dipsalut.

Es tracta d'una línia de subvenció de caràcter plurianual (concretament, bienal).

Les sol·licituds s'han de presentar a través de la **Seu Electrònica**.

Suport i assessorament tècnic de l'Observatori Social, Ambiental i de Salut

Introducció

Dipsalut reconeix la necessitat de promoure l'orientació de les polítiques locals basada en decisions informades o en l'evidència. Per això, és imprescindible la creació de sistemes que permetin monitorar la realitat del territori i, conseqüentment, tenir dades amb les quals ajudar a la presa de decisions, tant en el disseny de polítiques, com el seguiment i reorientació d'aquestes.

Des del 2019 Dipsalut va apostar per la creació de l'Observatori, amb la voluntat de poder oferir als municipis de la demarcació i altres agents socials i a la ciutadania informació útil i de qualitat sobre les desigualtats socials, ambientals i en salut amb la finalitat de promoure el compromís amb la salut, el desenvolupament humà sostenible, la igualtat d'oportunitats i el bé comú, de forma alineada amb l'agenda 2030.

Des de llavors, l'Observatori ha realitzat una tasca de revisió d'indicadors de referència en l'esfera de la salut pública, per als àmbits social, de salut, i ambiental. També, es va realitzar un procés participatiu amb agents dels diversos sectors per conèixer les seves necessitats de dades i informació. Fruit d'aquests processos, es va obtenir un llistat final d'indicadors, que progressivament van estant disponibles al web de l'Observatori

A banda de la creació i publicació d'aquests indicadors l'Observatori ofereix formació, suport i assessorament tècnic en tot allò que té a veure amb processos de monitoratge de la realitat, quantificació de realitats i descripció de l'estat de la qüestió.

Destinatariis

Els serveis que ofereix l'Observatori s'adrecen als **ens locals de la demarcació de Girona**.

L'Observatori també ofereix acompanyament i formació a altres administracions, entitats del tercer sector, universitats, centres de recerca, teixit associatiu i, de forma general, a tota la ciutadania per a qui pugui resultar d'interès.

Objectius

El servei pretén facilitar als municipis i altres actors de la demarcació de Girona a:

- Monitorar la seva realitat social, ambiental i en salut, i així contribuir a ajustar els serveis i programes.
- Ajudar a quantificar realitats-situacions i detectar també necessitats, fortaleces i oportunitats.
- Realitzar processos que permetin descriure l'estat de la qüestió respecte un fet o fenomen.

Accions

- Proporcionar informació i recursos (indicadors, dades, informes, mapes...) que permetin als municipis conèixer la realitat social, ambiental i en salut del seu territori.
- Realitzar assessorament, acompanyament i formació especialitzada.

Cost i finançament

Es tracta d'un servei gratuït.

Sol·licitud

Període de vigència del Catàleg.

Per accedir al programa, només cal dirigir-se al web de l'Observatori: <https://observatori.dipsalut.cat>, on hi trobareu un formulari de contacte.

En aquest apartat es recullen altres recursos, fora Catàleg, que Dipsalut posa a disposició d'ajuntaments, altres administracions, entitats no lucratives i ciutadania en general

Subvencions per a entitats sense ànim de lucre i altres ens

Posem a disposició d'ajuntaments, altres ens públics i entitats sense ànim de lucre de la demarcació de Girona diverses línies de suport econòmic, algunes de les quals són fora del Catàleg de Serveis.

Per obtenir-ne tota la informació, cal dirigir-se al web de Dipsalut, a l'apartat "Subvencions i suport econòmic".

A continuació, en citem algunes:

Suport econòmic per a inversions en equipaments d'acció social (dirigida a consells comarcals i consorcis d'acció social)

- Suport econòmic per a projectes de cooperació internacional (per a organitzacions no lucratives)

- Subvencions per realitzar activitats formatives i/o divulgatives de l'àmbit de la salut i de l'acció social (dirigida als col·legis professionals)

- Suport econòmic per realitzar activitats de promoció de la salut i el benestar i projectes que lluitin contra la pobresa i l'exclusió social -Condicions i estils de vida- (per a entitats sense ànim de lucre)

- Suport econòmic per a intervencions terapèutiques (per a entitats sense ànim de lucre)

Cal recordar que les organitzacions no lucratives també poden accedir a suport econòmic en el marc del programa "Benestar i Comunitat".

Formació per a professionals dels àmbits de la salut pública i l'acció social

Oferim activitats formatives adreçades, principalment, als professionals que intervenen en salut pública i acció social. L'objectiu és facilitar-los l'aprenentatge continuat perquè pugin actualitzar constantment els coneixements i adquirir noves competències.

Aquestes activitats es relacionen principalment amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) següents: ODS 4 (concretament, per garantir l'accés

en condicions d'igualtat a una formació tècnica, professional i superior de qualitat, facilitant oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom) i ODS 3 (en la meta de garantir el desenvolupament i la capacitat en matèria d'alerta primerenca, reducció i gestió dels riscos per a la salut).

A continuació, enumerem els cursos que s'ofereixen de manera continuada:

ACCIONS FORMATIVES DE SALUT AMBIENTAL

- Gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de la legionel·losi.
- Curs bàsic de prevenció de legionel·losi en instal·lacions sanitàries d'alt i baix risc.
- Renovació del curs de gestió i control d'instal·lacions de baix i alt risc de transmissió de la legionel·losi.
- Curs per al personal manipulador de les xarxes d'aigües d'abastament de consum humà.
- Curs per a personal operador i mantenidor de piscines d'ús públic.
- Curs bàsic de formació per a personal manipulador d'aliments del comerç minorista i la restauració.

ACCIONS FORMATIVES DE PROMOCIÓ DE LA SALUT I ACCIÓ SOCIAL

- Primers auxilis psicològics en situacions d'emergència.
- Intervenció psicològica d'urgència per a víctimes de violència sexual.
- Autoprotecció psicològica i tècniques de destigmatització per a personal integrant dels equips d'emergència.
- Primers auxilis psicològics en situacions d'emergència a distància.
- Diversitat de gènere: com integrar-la en l'àmbit local.
- Gestió pràctica d'emocions.
- Diversitat de gènere per a càrrecs electes.
- Comunicació no violenta.
- Taller grupal "Com parlar als infants i adolescents".
- Consum d'alcohol i altres drogues. Com abordar-les des del municipi.
- Educació sexual i conseqüències de la pornografia.
- L'antiracisme en la gestió municipal.
- Prevenció maltractaments a les persones grans.
- Dret a morir dignament.
- Prevenció de l'abús sexual infantil.
- Com afrontar la discriminació LGBTI+.
- Els serveis d'acolliment per a dones en situació de violència masclista i els seus fills i filles.
- Les polítiques d'igualtat dins l'entorn de treball de l'administració pública.
- Introducció del benestar i les cures als equips de serveis socials.
- Abordatge de la violència filiofamiliar i les crisis familiars.

Se'n poden afegir d'altres; motiu pel qual es recomana actualitzar aquesta informació consultant la pàgina web de Dipsalut, apartat de "Formació".

ADREÇA I DADES CONTACTE DIPSALUT

Ens trobaràs a:

Parc de Recerca i Innovació de la Universitat de Girona

Edifici Jaume Casademont

C. Pic de Peguera, 15 – La Creueta

17003 Girona- Tel. 972414720

www.dipsalut.cat – info@dipsalut.cat

Ens trobaràs a:

Parc de Recerca i Innovació de la Universitat de Girona
Edifici Jaume Casademont

C. Pic de Peguera, 15 – La Creueta
17003 Girona - Tel. 972414720
info@dipsalut.cat

www.dipsalut.cat

Dipsalut

Organisme de Salut Pública
Diputació de Girona